

Laitila

LAITILAN KAUPUNKI

SIVISTYSVALIOKUNTA
TILINPÄÄTÖS 2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. SIVISTYSVALIOKUNTA	1
1.1. SIVISTYSVALIOKUNTA	1
1.2. SIVISTYSTOIMEN HALLINTO (TEHTÄVÄ 26)	5
1.3. VARHAISKASVATUS (TEHTÄVÄ 27)	9
1.4. PERUSOPETUS (TEHTÄVÄ 28)	15
1.5. LUKIO-OPETUS (TEHTÄVÄ 29).....	24
1.6. TOISEN ASTEEN AMMATILLINEN KOULUTUS (TEHTÄVÄ 30)	28
1.7. KIRJASTOTOIMI (TEHTÄVÄ 35)	29
1.8. KULTTUURITOIMI (TEHTÄVÄ 36)	34
1.9. NUORISOTOIMI (TEHTÄVÄ 38).....	37
1.10. LIIKUNTATOIMI (TEHTÄVÄ 39)	44
2. VAKKA-SUOMEN KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA.....	48
2.1. VAKKA-SUOMEN KANSALAIPOISTO (TEHTÄVÄ 40)	48
3. VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA.....	54
3.1. VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTO (TEHTÄVÄ 41).....	54
4. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN.....	58

1. SIVISTYSVALIOKUNTA

1.1. Sivistysvaliokunta

TOIMINNAN KUVAUS

Toimialue sisältää sivistystoimen hallinnon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen. Lisäksi toimialaan kuuluvat kirjasto-, kulttuuri-, nuoris- ja liikuntatoimet sekä Vakka-Suomen alueelliset opistot; Vakka-Suomen musiikkiopisto ja Vakka-Suomen kansalaisopisto.

Sivistystoimen tavoitteena on toimialallaan edistää kaiken ikäisten kuntalaisten kasvua, oppimista, terveyttä ja hyvinvointia. Sivistys- ja hyvinvointiroolin lisäksi sivistyspalvelujen vaikutus on merkittävä myös kaupungin elinvoiman ja kuntalaisten osallisuuden vahvistamisessa. Sivistystoimi edistää ja tukee laadukkaiden sekä monipuolisten palvelujen kehittämistä kaupungin vetovoima-, pitovoima- ja viihtyvyystekijöinä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

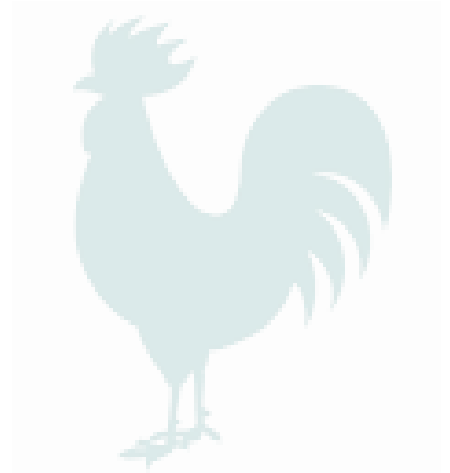
Vuoden 2023 sivistysvaliokunnan vastuualueen toimintaympäristössä tapahtui vain vähäisiä muutoksia.

Sivistysvaliokunnan vastuualueena on koko kaupungin taloudesta ja toiminnasta n. 75%, josta valtio rahoittaa n. viidenneksen. Loppuosa palveluista rahoitetaan kunnan verotuloilla. Sivistystoimessa on lähdeyty vuoden 2023 aikana tarkastelemaan palvelurakenteita ja toimintaympäristöjä tulevaisuuteen suunnaten ja varautuen. Palvelujen kehittäminen tulevaisuuden muuttuvissa toimintaympäristöissä ja varautuminen kuntatalouden ja yhteiskunnan muutoksiin vaatii ennakkointia ja hallittua kehittämistä.

Syntyvyys on ollut laskusuunnassa koko maassa ja kaikissa kunnissa. Tämän johdosta peruskouluikäisten määrä laskee myös lähes kaikissa kunnissa voimakkaasti. Laitilan perusopetuksen oppilasmäärä tulee laskemaan merkittävästi seuraavan viiden vuoden aikajänteellä. Lukuvuoden 2028-2029 ennusteiden mukaan Laitilassa opiskelee lähes 200 perusopetuksen alakoulun oppilasta vähemmän vuoteen 2023 verrattuna. Tämä tulee vaatimaan palveluverkon kriittistä tarkastelua. Lukiokoulutuksen osalta perusopetuksen oppilasmäärän lasku tulee näkymään viiveellä 2030-luvulla. Laitilan kaupungin kasvatus- ja opetuspalveluiden kehittäminen, sopeuttaminen ja mahdollisten uusien toimintaympäristöjen ja -mallien luominen on vuoden 2023 aikana aloitettu ja sitä jatketaan tulevina vuosina.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työ on tärkeä osa sivistystoimen tehtäväkonaisuutta. Vapaa-aikapalveluiden kehittämistyötä vuonna 2023 suunnattiin yhä vahvemmin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä saavutettavuuteen. Tehtävälalueiden palveluissa ja toiminnassa hyödynnettiin tiivistä yhteistyötä ja synnergiaa. Yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa pyrittiin vahvistamaan.

Tiedolla johtamista lisättiin koko sivistystoimessa vuoden 2023 aikana. Tea-viisarit, kouluterveyskyselyt ja muut valtakunnalliset mittarit sekä paikalliset asiakaspalautteet ja -kyselyt ohjaavat toimintaympäristön kehittämistä yhä merkittävämmiin.

Sivistystoimen toimintaa kehitetään edelleen kaupunkilaisten kasvun, oppimisen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Talouden näkökulmasta toimintaa tulee kehittää kustannustehokkaasti palvelurakenteita uudistaen ja toimintamalleja kehittäen. Kaupungin elinvoima syntyy asukkaista, laadukkaista peruspalveluista, toimivista ja monipuolisista vapaa-ajan mahdollisuuksista sekä vireästä yritys- ja järjestötoiminnasta. Sivistystoimi pyrkii osaltaan lisäämään kaupungin veto- ja pitovoimaa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Sivistystoimen vuoden 2023 talousarvion toteutuminen kokonaisuudessaan onnistui erittäin hyvin, talousarvion menojen toteuman ollessa 99,7 %. Talousarvioon verrattuna vuoden 2023 toimintatuotot ylittyivät jonkin verran onnistuneiden hankerahoitusten myötä, toteuman ollessa 108,9%. Sivistystoimen toimintakate oli 98,4%.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen vakituisessa henkilöstössä ei tapahtunut suuria mainittavia muutoksia. Varhaiskasvatuksen johtamisrakennetta uudistettiin vuonna 2023 lisäämällä päiväkodinjohtajan virka.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

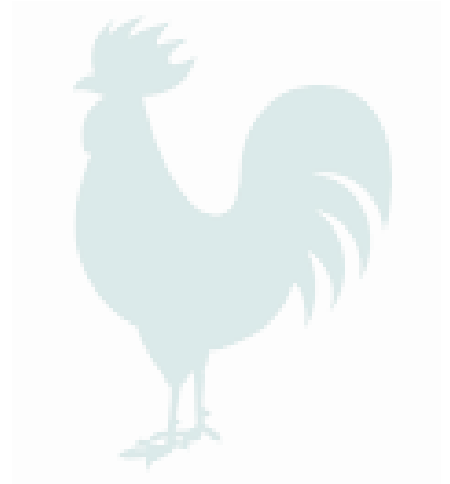
Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Sisäistä valvontaa toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona. Vuonna 2023 päivitettiin ja uudistettiin opetuksen ja kasvatuksen toimivalta-asiakirja vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä. Laskujen hyväksyjät vahvistetaan vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja taloutta kuukausittain ja ovat veloitettuja raportoimaan kaikista toiminnan ja talouden poikkeamista. Sopimusten hallintaa tehdään yhteistyössä talousosaston kanssa.

Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintaympäristöjä kattavaa riskien arviointia tehdään vuosittain. Havaituista riskeistä ja epäkohdista tiedotetaan eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi ryhdytään tarpeen vaatiessa.

Yhteiskunnalliset muutokset ja tulevaisuuden näkymät ovat tuoneet riskin sivistystoimen palvelujen laadukkaaseen ja taloudelliseen tuottamiseen. Oikeanlainen ja oikea-aikainen resurssointi ja talouden hallinta nousevat tulevaisuudessa erittäin merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä. Myös tietosuojariskit ovat lisääntyneet. Sivistystoimessa on aloitettu vuonna 2023 digitalisaation kehittäminen tietosuojan, vaikutusten arvioinnin sekä resurssoinnin osalta.

Sivistystoimeen on laadittu valmius- ja varautumissuunitelma, jota täydennetään jatkuvalla, tavoitteellisella prosessilla. Kaikissa yksiköissä on myös omat turvallisuussuunnitelmat kriisi- ja poikkeustilanteisiin. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Työhyvinvointia mitataan kaupunkiorganisaation tasolla säännölli-

sesti. Yksiköissä tehdään tavoitteellista työtä työhyvinvoinnin lisäämiseen. Tarvittaessa työyhteisöjen haastavia tilanteita käsitellään laaja-alaisemmin ja siihen resursoidaan esihenkilöiden ja sivistysjohtajan työaika.

Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Palvelurakenteiden pitkäjänteinen kehittäminen ta- louden, palveluiden laadun ja vaikuttavuuden tasapai- nossa	Kustannustehokkaiden sekä vaikuttavuudeltaan tehokkai- den palvelukokonaisuuksien kehittäminen	Palvelurakenteen uudistukset/ko- keilut	Perusopetuksen koko- naispalvelitys aloitettu 8/2023.
		Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on ku- vattu sivistysvaliokunnan eri tehtä- vissä.	

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Sivistystoimialan yhteinen tahtotila kantaa toimin- nassa vastuuta ympäris- töstä	Toimintojen ja päätösten arvi- ointi myös ympäristön ja kes- tävän kehityksen näkökul- masta	Päätöksenteko ympäristövaikutuk- set huomioiden	Toiminnassa on pyritty mahdollisuuksien mu- kaan huomioimaan myös ympäristövaiku- tukset.
		Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on ku- vattu sivistysvaliokunnan eri tehtä- vissä.	

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kaupunkilaisten hyvinvoin- nin edistäminen ja tukemi- nen	Nykyisen palvelutason säilyt- täminen ja tarvittaessa hallit- tujen muutosten tekeminen palvelurakenteeseen	Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on ku- vattu sivistysvaliokunnan eri tehtä- vissä.	-
Tiedolla johtamisen vahvis- taminen	Päätöksenteon tukena toimin- taa ja taloutta kuvaavien mit- tareiden ja raportointijärjes- telmien hyödyntäminen	Sivistysvaliokunnalle tuodaan avointa ja ajantasaista tietoa sään- nöllisesti erilaisten tilastojen ja ra- portointien muodossa	Toteutunut.
Yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen kaupungin muiden toimialojen kanssa	Yhteistyömallien ja -mahdolli- suuksien kehittäminen kau- pungin muiden toimialojen kanssa	Uusien yhteistyö- ja toimintamal- lien muutos/määrä	Teknisen toimen kanssa yhteistyön tiivis- täminen säännöllisillä palavereilla 8/2023 al- kaen. Erityisesti raken- nushankkeiden osalta yhteistyötä on tiivis- tetty.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kaupunkilaisten kuulemisen ja osallistumisen edistäminen ja tukeminen	Yhteisöllisyyden ja osallistamismahdollisuuksien lisääminen	Sivistystoimen kuntalais- ja järjestöillat, uusien yhteistyömallien kehittäminen	Kuntalaisilta pidetty 11/2023, yhdistysilta pidetty 11/2023
Yhdenvertaisuuden edistäminen	Toimintojen ja päätösten arviointi yhdenvertaisuuden näkökulmasta	Päätöksenteko yhdenvertaisuus huomioiden	Päätöksenteossa arvioidaan aina yhdenvertaisuus.

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen	Henkilöstön mahdollisuus kehittää ja kehittyä työssä ja vaikuttaa omaan työhön	Koulutussuunnitelma	Toteutunut. Koulutussuunnitelma laadittu.
Laadukas johtaminen	Sivistysvaliokunnan päätöksenteko pohjautuu käytettävissä olevaan ajantasaiseen ja mahdollisimman laaja-alaiseen tietoon	Erilaiset tiedolla johtamisen välineiden käyttö (mittarit, raportit), avoin vuorovaikutus, asioiden valmistelu on laadukasta ja laaja-alaista, jonka pohjalta päätöksenteko on kestävä	Toteutunut. Valmistelussa käytetään tiedolla johtamisen välineitä.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	2 341 938	1 849 058	0	1 849 058	2 013 789	164 731
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	2 341 938	1 849 058	0	1 849 058	2 013 789	164 731
Menot	-22 873 744	-25 073 765	-14 000	-25 087 765	-25 006 362	81 403
KL menot	-664 294	-1 049 221	0	-1 049 221	-908 713	140 508
Menot yht.	-23 538 038	-26 122 986	-14 000	-26 136 986	-25 915 075	221 911
Toimintakate	-21 196 100	-24 273 928	-14 000	-24 287 928	-23 901 286	386 642
Poistot	-239 751	-300 238	0	-300 238	-289 634	10 604
Netto	-21 435 852	-24 574 166	-14 000	-24 588 166	-24 190 920	397 246
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-2 812,2	-3 108,0	-1,7	-3 109,7	-3 070,9	38,8
Kokonaiskulut €/as	-2 840,8	-3 143,8	-1,7	-3 145,4	-3 105,2	40,2
Toimintakate €/as	-2 532,4	-2 888,0	-1,7	-2 889,7	-2 832,2	57,5
Tulos €/as	-2 561,0	-2 923,8	-1,7	-2 925,4	-2 866,6	58,9
Verorahoitusosuus	90,2 %	93,0 %	100,0 %	93,0 %	92,3 %	-0,7 %
Osuus toim.kuluista	29,5 %	57,6 %	18,9 %	57,5 %	57,1 %	-0,4 %

1.2. Sivistystoimen hallinto (Tehtävä 26)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Sivistystoimen hallinto johtaa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluita, aamu- ja iltapäivätoimintaa, lukiokoulutusta, kirjasto- ja kulttuuripalveluita, nuoriso- ja liikuntapalveluita sekä alueellisten opistojen palveluita. Hallinto vastaa palveluiden kokonaisuudesta ja pyrkii ennakoimaan toimintaympäristöjen muutoksia, palvelutarpeita ja resursseja. Sivistystoimen hallinto ohjaa ja koordinoi tehtäväalueiden ja yksiköiden toimintaa tavoitteiden toteuttamiseksi.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuonna 2023 sivistystoimessa keskityttiin toimintaympäristön kehittämiseen vuoden 2022 suurien ja osittain äkillisten toimintaympäristöjen muutosten ja varautumisten jälkeen. Hyvinvointialueuudistus ja hyökkäyssota Ukrainaan värittivät vuotta 2022. Vuosi 2023 oli palveluiden ja yhteistyön kehittämisen aikaa.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen sosiaali- ja terveydenhuollon yhdyspintatyötä on pyritty rakentamaan ja kehittämään. Yhdyspintatyö on ollut ajoittain haastavaa hyvinvointialueen järjestäytymisen ollessa vielä vuonna 2023 osittain keskeneräinen. Vaikuttamistyötä on pyritty tekemään säännöllisesti, tavoitteellisesti ja rakentavasti.

Varhaiskasvatuksen johtamisrakennetta uudistettiin vuonna 2023 lisäämällä päiväkodinjohtajan virka. Uudistuksella saatiin tarvittu lisäresurssi varhaiskasvatuksen johtamiseen. Johtamisrakenteen uudistamisella vastattiin varhaiskasvatuksen toimintaympäristön vaatimiin tarpeisiin niin pedagogiseen-, henkilöstön- kuin toimintakulttuurin johtamiseen.

Digitalisaation kehittäminen sekä tieto- ja viestintästrategian päivittäminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa etenivät suunnitellusti. Kehittämistyön tuloksena oppilastietojärjestelmään tuotiin mm. automatisoidut viestit ja oppilaspäätökset siirrettiin Primus-oppilastietorekisteriin. Uudistukset vapauttavat hallinnon resurssia muihin työtehtäviin ja vähentävät tietosuojariskiä.

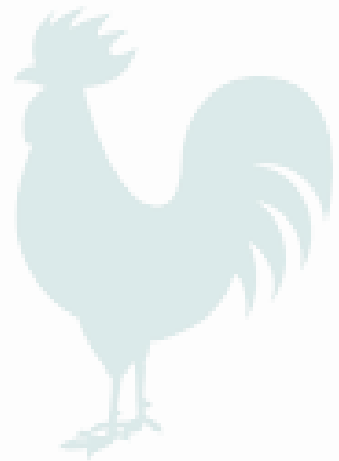
Perusopetuksen kokonaiselvitystyö aloitettiin kaupunginjohtajan asettamassa työryhmässä elokuussa 2023. Laitilan perusopetuksen alakoulun oppilasmäärä tulee laskemaan merkittävästi seuraavan viiden vuoden aikajänteellä. Lukuvuoden 2028-2029 ennusteiden mukaan Laitilassa opiskelee lähes 200 perusopetuksen alakoulun oppilasta vähemmän vuoteen 2023 verrattuna. Tämä tulee vaatimaan palveluverkon kriittistä tarkastelua.

Tiedolla johtamista lisättiin koko sivistystoimessa vuoden 2023 aikana. Tea-viisarit, kouluterveyskyselyt ja muut valtakunnalliset mittarit sekä paikalliset asiakaspalautteet ja -kyselyt ohjaavat toimintaympäristön kehittämistä yhä merkittävämmiin.

Vapaa-aikapalveluissa ohjattiin kehittämistyötä yhä vahvemmin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä saavutettavuuden näkökulmasta.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITYMISEEN/ALITTUMISEEN

Talousarvion tuotot sivistystoimen hallinnossa ovat toteutuneet yli arvioidun toteuman ollessa 165,2%. Ylitys on johtunut mm. Työllisyysrahaston koulutuksen mak-

sutuotoista. Sivistystoimen hallinnon menot ovat toteutuneet suunnitellusti toteuman ollessa 99,4%. Toimintakate sivistystoimen hallinnossa oli 97,7%. Talousarvio on pysynyt hyvin arvioidussa.

HENKILÖSTÖ

Sivistystoimen hallinnossa ei vuonna 2023 tapahtunut henkilöstömuutoksia. Hallinnossa työskentelee sivistysjohtaja, sivistystoimen palvelupäällikkö, palvelusihteeri sekä toimistos sihteeri.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

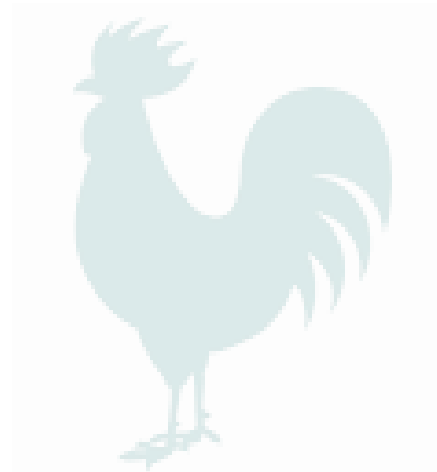
Sisäistä valvontaa toteutetaan mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona. Vuonna 2023 päivitettiin ja uudistettiin opetuksen ja kasvatuksen toimivalta-asiakirja vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä. Laskujen hyväksyjät vahvistetaan vuosittain. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet seuraavat toimintaa ja taloutta kuukausittain ja ovat veloitettuja raportoimaan kaikista toiminnan ja talouden poikkeamista. Sopimusten hallintaa tehdään yhteistyössä talousosaston kanssa.

Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintaympäristöjä kattavaa riskien arviointia tehdään vuosittain. Havaituista riskeistä ja epäkohdista tiedotetaan eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi ryhdytään tarpeen vaatiessa.

Yhteiskunnalliset muutokset ja tulevaisuuden näkymät ovat tuoneet riskin sivistystoimen palvelujen laadukkaaseen ja taloudelliseen tuottamiseen. Oikeanlainen ja oikea-aikainen resurssointi ja talouden hallinta nousevat tulevaisuudessa erittäin merkittävään rooliin palveluiden järjestämisessä. Myös tietosuojariskit ovat lisääntyneet. Sivistystoimessa on aloitettu vuonna 2023 digitalisaation kehittäminen tietosuojan, vaikutusten arvioinnin sekä resurssoinnin osalta.

Sivistystoimeen on laadittu valmius- ja varautumissuunitelma, jota täydennetään jatkuvalla, tavoitteellisella prosessilla. Kaikissa yksiköissä on myös omat turvallisuussuunnitelmat kriisi- ja poikkeustilanteisiin. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Työhyvinvointia mitataan kaupunkiorganisaation tasolla säännöllisesti. Yksiköissä tehdään tavoitteellista työtä työhyvinvoinnin lisäämiseen. Tarvittaessa työyhteisöjen haastavia tilanteita käsitellään laaja-alaisemmin ja siihen resursoidaan esihenkilöiden ja sivistysjohtajan työaika.

Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Palvelurakenteiden pitkäjänteinen kehittäminen ta- louden, palveluiden laadun ja vaikuttavuuden tasapai- nossa	Kustannustehokkaiden sekä vaikuttavuudeltaan tehokkai- den palvelukokonaisuuksien kehittäminen	Palvelurakenteen uudistukset/ko- keilut	Perusopetuksen koko- naisselvityksen aloitta- minen 8/2023.

Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.

Sivistystoimen tilojen tar- kastelu, käyttöasteen lisää- minen ja/tai tiivistäminen	Sivistystoimen tiloista tehdään tilakartoitus yhteistyössä tek- nisen toimen kanssa, jossa kartoitetaan olemassa olevat tilat, käyttöasteet ja kustan- nukset	Tilakartoitus	Perusopetuksen koko- naisselvityksen aloitta- minen 8/2023. Muiden tilojen osalta kartoitus ei ole toteu- tunut vuoden 2023 ai- kana.
---	--	---------------	---

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Sivistystoimen yhteinen tahtotila kantaa toimin- nassa vastuuta ympäris- töstä	Toimintojen kehittämisen ar- viointi myös ympäristön näkö- kulmasta	Päätöksenteko ympäristövaikutuk- set huomioiden	Toiminnassa pyritään mahdollisuuksien mu- kaan huomioimaan myös ympäristövaiku- tukset.

Tavoitteen toteutumista seurataan tarkemmin mittareilla jotka on kuvattu sivistysvaliokunnan eri tehtävissä.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yhteisöllisyyden ja osallis- tamisen lisääminen	Kuntalaisten osallistamamah- dollisuuksien lisääminen	Sivistystoimen kuntalais- ja järjes- töillat, uusien yhteistyömallien ke- hittäminen	Kuntalaisilta pidetty 11/2023, yhdistysilta pidetty 11/2023
Sivistystoimen sisäisten tehtävien tarkastelu ja toi- minnan kehittäminen	Toiminnan painopistealueiden määrittelemisen toimintakau- sittain	Palvelusuunnitelma	Palvelusuunnitelman päivitystyö aloitettu 9/2023
ICT- TVT- ja digityön koor- dinoitu johtaminen ja ke- hittäminen opetuksessa ja kasvatuksessa	Hankerahoituksella pyritään li- säämään resurssia koordinoi- tuun kehittämistyöhön	Tietostrategia	TVT-ohjausryhmä pe- rustettu. Tietostrate- giatyö aloitettu.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuolinen ja tarpee- seen muuntuva palvelura- kenne	Palveluiden olemassa olevan resurssin tarkastelu ja uudelle- leen fokuoiminen	Uusien työ- ja toimintamallien ja palveluiden muutos/määrä	Valmistavan opetus siirretty Kappelimäen kouluun.
Yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen kaupungin muiden toimialojen kanssa	Yhteistyömallien ja mahdoli- suuksien kehittäminen kau- pungin muiden toimialojen kanssa	Uusien yhteistyö- ja toimintamal- lien muutos/määrä	Teknisen toimen kanssa yhteistyön tiivis- täminen säännöllisillä palavereilla 8/2023 al- kaen.

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Johtamisen ja johtamisjärjestelmän kehittäminen	Esihenkilöiden työmäärän ja vastuunjaon tarkastelu, johtamisjärjestelmien kehittäminen hyödyntäen olemassa olevaa resurssia ja tarvittaessa yksittäisillä resurssin lisäyksillä.	Johtamisjärjestelmien tarpeenmukaiset muutokset, esihenkilöiden koulutukset	Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmä uudistettu 6-9/2023.
	Johtamisen sekä itsensäjohtamisen taitojen kehittäminen koulutuksen, keskustelun ja vertaistuen avulla	Esihenkilöiden koulutukset ja yhteiset tilaisuudet	Kaupungin esimiesiltapäivät toteutuneet. Säännölliset palaverit sivistysosastossa. Esihenkilöitä koulutettu mm. tekoälyn mahdollisuuksista työn helpottamiseen.
Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Yhteisöllisyyden lisääminen. Tietotaidon kehittäminen kohti oppivaa organisaatiota	Hyvinvointi- ja kehittämiskyselyt Kehityskeskustelut Koulutukset Toimialan sisäisten yhteistyömallien ja yhteisöllisten tapahtumien/ tempausten määrä	Työhyvinvointikysely tehty kevät 2023. Tavoitteet ja toimenpiteet määritetty. Opetus- ja kasvatushenkilöstölle järjestetty koulutusta.

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	28 470	6 619	0	6 619	10 938	4 319
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	28 470	6 619	0	6 619	10 938	4 319
Menot	-281 802	-288 004	0	-288 004	-286 258	1 746
KL menot	-12 982	-16 906	0	-16 906	-15 964	942
Menot yht.	-294 784	-304 910	0	-304 910	-302 223	2 687
Toimintakate	-266 314	-298 291	0	-298 291	-291 285	7 006
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-266 314	-298 291	0	-298 291	-291 285	7 006
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-35,2	-36,3	0,0	-36,3	-35,8	0,5
Kokonaiskulut €/as	-35,2	-36,3	0,0	-36,3	-35,8	0,5
Toimintakate €/as	-31,8	-35,5	0,0	-35,5	-34,5	1,0
Tulos €/as	-31,8	-35,5	0,0	-35,5	-34,5	1,0
Verorahoitusosuus	90,3 %	97,8 %	0,0 %	97,8 %	96,4 %	-1,4 %
Osuus toim.kuluista	0,4 %	0,7 %	0,0 %	0,7 %	0,7 %	0,0 %

1.3. Varhaiskasvatus (Tehtävä 27)

Vastuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja Taija Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Laitilan varhaiskasvatus tarjoaa perheiden tarpeisiin vastaavia, monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja sekä esiopetusta. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita annetaan Pähkinäpensaassa ja Apilaniityn päiväkodeissa, Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokodissa sekä kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Vuorohoito on keskitetty Apilaniityn päiväkotiin. Laitilan kaupungilla on käytössä myös palveluseteli, jota perheet voivat hakea yksityisen palveluntuottajan järjestämään varhaiskasvatukseen.

Lasten kotihoidontuki sisältyy varhaiskasvatuspalveluihin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Pähkinäpensaassa päiväkoti:

Pähkinäpensaassa päiväkodissa toimii kahdeksan osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 140 lapselle.

Pähkinäpensaassa päiväkoti on saanut vihreä lippu sertifikaatin 2021. Tavoitteena on Vihreä lippu –toiminnan jatkaminen ja toiminnan kehittäminen jatkossakin.

Pähkinäpensaassa päiväkodin alaisuuteen perustettiin Laitilan portin yksikkö vastamaan lisääntyneeseen varhaiskasvatustarpeeseen. Laitilan portin yksikköön sijoitettiin pääasiassa Ukrainasta tulleita lapsia. Toiminta Laitilan portissa päättyi kesäkuun lopussa 2023. Kustannukset kohdennettiin Pähkinäpensaassa päiväkodin talousarvioon. Syksystä 2023 lähtien lapset on sijoitettu olemassa oleviin varhaiskasvatusryhmiin.

Apilaniityn päiväkoti.

Apilaniityn päiväkodissa toimii kymmenen osastoa. Päiväkodissa on paikkoja 160 lapselle. Apilaniityn päiväkotiin on keskitetty kaikki Laitilan kaupungin vuorohoito.

Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito:

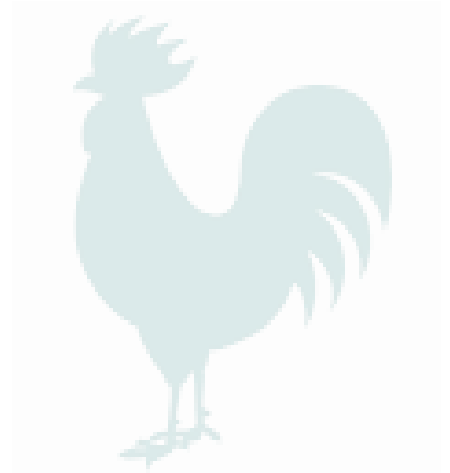
Perhepäivähoitoon kuuluu kotona työskentelevät perhepäivähoitajat sekä Itäkulman ryhmäperhepäivähoitokoti.

Palveluseteli

Palveluseteliä myönnetään harkinnanvaraisesti perheille, jotka sitä hakevat. Palvelusetelin käytön ennakoitiin on mahdotonta, koska siihen vaikuttaa vahvasti työllisyystilanne ja muu varhaiskasvatustarjonta. Laitilassa on tällä 3 yksityistä palveluseli perhepäivähoitajaa. Sen lisäksi lapsia on sijoitettu palvelusetelillä Rauman Touhulaan.

Kehittäminen

Laitilan kaupungin varhaiskasvatus valittiin Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun, joka kestää elokuusta 2021 toukokuuhun 2024. Kokeiluun voivat osallistua kaikki 2016 ja 2017 syntyneet lapset, jotka ovat kirjoilla otanta hetkenä Laitilassa. Opetus- ja kulttuuriministeriö kompensoi kokeilun kustannuksia,

jotka eivät kuitenkaan kokonaan kata kokeilusta aiheituneita kuluja. Lukuvuonna 2021-22 2016 syntyneistä lapsista 83 osallistui kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun, joten kokeilun ulkopuolelle jäi 13 lasta. Lukuvuonna 2022-23 2017 syntyneistä lapsista kokeiluun osallistuu 84 lasta, joten 4 lasta jäi kokeilun ulkopuolelle. Laitilan portin yksiköstä 2017 syntyneitä kokeiluun osallistuvia ukrainalaisia on 8.

Varhaiskasvatus on saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 154400€, joka kattaa 80% kuluista. Tämä on jatkohanke ja rahalla on palkattu neljä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa tukemaan ja mahdollistamaan pienryhmien toimintaa ja ryhmien jakamista.

Varhaiskasvatus on saanut valtion erityisavustuksen digitaalisiin taitoihin ja osaamiseen liittyvän hyvän pedagogisen toiminnan kehittämiseen varhaiskasvatuksessa osana uudet lukutaidot –kehittämishjelmaa vuosille 2022-23, 54720€, joka kattaa 80% hankkeen kuluista. Hankerahalla on palkattu digitutor ajalle 12.9.22-31.12.2023 ja tämän lisäksi varhaiskasvatukseen on hankittu digitaalisia välineitä ja sovelluksia.

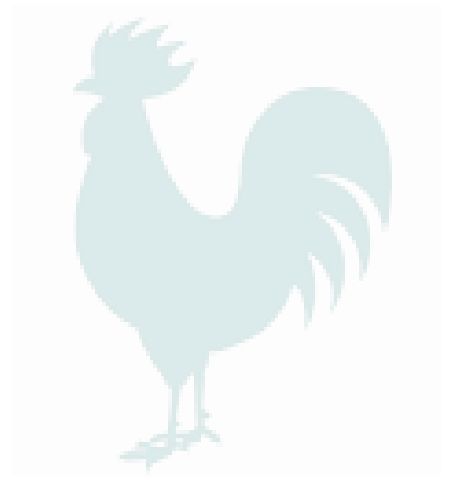
Laitilan portista vuokrattiin lisätilaa 31.7.2023 asti lisääntyneen varhaiskasvatuspaikkatarpeen vuoksi. Varhaiskasvatuspaikkatarvetta lisäsi erityisesti turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatustarve. Laitilan portin päiväkotiiin palkattiin 10 määräaikaista työntekijää 31.7.2023 asti, jotta varhaiskasvatus saatiin järjestettyä lain edellyttämällä tavalla. Syksystä 2023 alkaen lapset saatiin integroitua olemassa oleviin lapsiryhmiin siten, että Apilaniityssä tehtiin organisaatio rakenteen muutos ja sinne perustettiin uusi pienten ryhmä. Kevään 2023 henkilöstö, vuokra, ruoka ym. kustannukset on budjetoitu Pähkinäpensaän päiväkodin talousarvioon. Uuden ryhmän perustamisen kulut on budjetoitu Apilaniityn päiväkodin talousarvioon 31.7.2024 asti.

Varhaiskasvatuksen esimiesjärjestelyt organisoitiin uudelleen syksystä 2023 alkaen. Molempiin päiväkoteihin Apilaniityn- ja Pähkinäpensaän päiväkotiiin palkattiin päiväkodin johtaja ja sen lisäksi varhaiskasvatuspäällikkö vastaamaan koko varhaiskasvatuksen hallinnosta.

Varhaiskasvatus lain mukaan tuen järjestäminen on velvoittavaa pienryhmissä. Talousarvioon muutettiin yhden varhaiskasvatuksen opettajan palkkamenot ja työsuhde varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi ja Apilaniityn päiväkotiiin perustettiin syksyllä 2023 integroitu pienryhmä. Pienryhmässä toimii varhaiskasvatuksen erityisopettajan lisäksi varhaiskasvatuksen opettaja, ja -hoitaja sekä lokakuusta alkaen myös erityisavustaja. Ryhmään on sijoitettu kaksitoista lasta, joista kuusi on ns. tukilapsia ja kuusi lasta ovat tukea tarvitsevia lapsia.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja muutettiin 1.3.2023 siten, että asiakasmaksuja alennettiin korottamalla maksujen perusteena olevia tulo-rajajoja 33 prosenttia. Tämä muutos vähensi varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuloja merkittävästi ja lisäsi kokonaan maksuttomassa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää.

Menoja lisää sisäisten vuokrien huomattava osuus talousarviosta.

SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Varhaiskasvatuksen tulot ovat toteutuneet hieman arvioitua suurempina, toteuman ollessa 110%. Tämä selittyy opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeista. Hankerahoituksella palkattu henkilöstö nostaa myös varhaiskasvatuksen käyttökustannuksia. Varhaiskasvatusmaksuja on tullut ennakoitua vähemmän.

Varhaiskasvatuksen menot ovat toteutuneet lähes ennakoidusti, toteuman ollessa 98%. Varhaiskasvatuksen toiminkate vuonna 2023 oli 96%.

Kotihoidontukea on käytetty ennakoitua vähemmän. Kotihoidontuen saajia vuonna 2023 oli keskimäärin 62.

Yksi perhepäivähoitaja on siirtynyt päiväkotiin, jolloin perhepäivähoidon kustannukset jäävät pienemmäksi kuin talousarviossa, mutta kompensoituu päiväkotien talousarviossa.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärät</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärät</i>
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	29	9	2
Varhaiskasvatuksen opettaja	23	3	1
Varhaiskasvatuksen erityisavustaja	9	3	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3		
S2-opettaja			
perhepäivähoitajat	9	1	
Perhepäivähoitajien varahoitaja			
Hanke Resurssihoitaja	2	2	
Digitutor	1	1	
Varhaiskasvatuspäällikkö	1		
Päiväkodin johtaja	2		
Ryhmäperhepäivähoitajat	2	1	
Resurssityöntekijä	2		

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Varhaiskasvatuksen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistyslautakunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi varhaiskasvatuksessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, asiakkaiden tulotietojen tarkastukset, irtaimiston tarkastukset yms.)

Varhaiskasvatuksessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän varhaiskasvatuksen opettajan saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin on haastavaa.

Muita riskitekijöitä varhaiskasvatuksessa ovat mm. yksintyöskentelevät perhepäivähoitajat, jotka ovat jatkuvasti valppaana ja vastuussa lapsiryhmästä. Perhepäivähoidattajien työterveyshuollon käynnit on hankalasti järjestettävissä pitkien välimatkojen ja työaikojen takia.

Varhaiskasvatuksella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kunnan tarjoamat varhaiskasvatuspalvelut ovat kustannustehokkaita ja kilpailukykyisiä	Loma-aikoina varhaiskasvatus keskitetään	varhaiskasvatuksen bruttomenot/ hoitopäivä	Loma-aikoina toiminta keskitetty yhteen päiväkotiin ja henkilökunnan loma-aikaa on pyritty järjestämään keskitetysti näihin aikoihin. Bruttomenot/ hoitopäivä: Apilaniityn päiväkoti 90€ Pähkinäpensaas päiväkoti 79€ Perhepäivähoito 96€ Itäkulman ryhmäperhepäivähoito 91€
Mahdollisimman tehokas täyttö- ja käyttö	Tarkoituksenmukainen ryhmien täyttö	hoitopäivien määrä/ hoitopaikka	Apilaniityn päiväkoti 27176 Pähkinäpensaas päiväkoti 30103 Perhepäivähoito 5200 Itäkulman ryhmäperhepäivähoito 1757
	Täyttö- ja käyttöprosentit mahdollisimman korkeaksi	Täyttö- ja käyttöprosentit	Täyttöprosentti n. 123% Käyttöprosentti n. 82%
Tarkoituksenmukaisesti toteutettu oppimisen tuki	Kehitetään oppimisen tuen käytänteitä	Tuen piirissä olevien lasten prosenttuaalinen osuus	Integroitu pienryhmä on aloittanut Apilaniityn päiväkodissa 1.8.2023. Avustajaresurssi on tarveharkintaisesti kohdennettu ryhmiin, joissa eniten tuen tarvisijoita. Päiväkodeissa tuen piirissä olevien lasten prosenttuaalinen määrä 9,5%

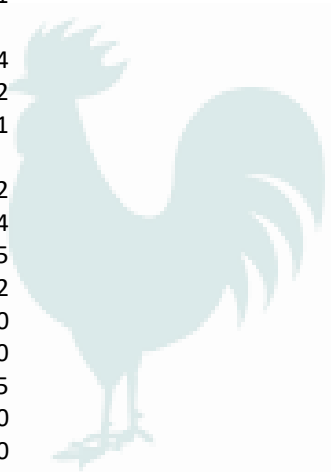
Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
---------	------------	------------------------	-----------

Hiilijalanjäljen vähentäminen, kestävän kehityksen toimenpiteiden lisääminen	Kestävän kehityksen- tavoitteiden toimeenpano	Lukuvuosi- ja toimintasuunnitelmiin kirjattut kestävän kehityksen toimenpiteet	Pähkinäpensaan päiväkodissa vihreälippu-toiminta jatkuu, painopisteenä keväällä 2023 vesi, syksyllä luonnon monimuotoisuus. Varhaiskasvatuksessa jatkunut toimintasuunnitelmiin kirjattujen tavoitteiden mukainen toiminta.
		Uudet kestävän kehityksen toimenpiteet	vesi, luonnon monimuotoisuus
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuolinen palvelutarjonta varhaiskasvatuksessa	Perhepäivähoitajien määrän vakiinnuttaminen Avoimen varhaiskasvatuksen jatkuminen	Perhepäivähoitajien määrän pysyminen vuoden 2022 tasolla Kävijämäärät	kolme perhepäivähoitajaa Avointa varhaiskasvatustoimintaa ei ole pystytty jatkamaan henkilökuntarekrytointiongelmien vuoksi.
Hankkeiden kautta lisäresurssia henkilöstöön.	Uusia kasvatusta tukevia ja kehittäviä toimintamalleja pyritään kehittämään hankkeista saadulla rahoituksella. Lisähenkilöstöä hankkeiden ja avustusten mahdollistamana kehitys- ja tukityöhön.	Saavutettujen resurssien määrä 5htv. Uusien toimintamallien määrä	Toteutunut Digihankeella on henkilökuntaa koulutettu
<i>Ketterä mukautuminen muutoksiin</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Varhaiskasvatus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin palveluita ja henkilöstön osamista kehittämällä	Kehittämishankkeiden määrä	Digihanke, leikkiympäristöjen ja työympäristön kehitystyö
<i>Hyvinvoiva henkilöstö</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Motivoitunut, osaava ja pysyvä henkilökunta	Koulutetaan aktiivisesti henkilöstöä muutostarpeissa	täydennyskoulustusten määrä, tavoite 3pv/vuosi	Koulutuksia järjestetty henkilökunnalle n. 2 päivää. Jatkossa harkitaan koulutukset kohdennettavaksi tarkemmin eri ammattiryhmille.
	Henkilöstön aktivoiminen liikkuntaan	seurantakortit	Liikuntahanke jatkunut Pähkinäpensaan päiväkodissa
	kehityskeskustelut	joka toinen vuosi	Käyty joko yksilö- tai ryhmäkehityskeskusteluina
Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen	Työhyvinvointikyselyt	Koettu työhyvinvointi toimenpiteet ja toimenpiteiden toteutuminen ja vaikuttavuus	Työhyvinvointikysely tehty, henkilökunnan kanssa läpikäyty ja tavoitteet ja toimenpiteet kirjattu.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Palveluseteliä käyttävien määrä	15	12	18
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Apilaniityn päiväkotia / hoitopäivä	90	70	71
Varhaiskasvatuksen bruttomenot perhepäivähoito / hoitopäivä	96	70	82
Varhaiskasvatuksen bruttomenot Pähkinäpensaan päiväkotia / hoitopäivä	79	80	64
Varhaiskasvatuksen bruttomenot ryhmäperhepäivähoito / hoitopäivä	91	90	101
Hoitopäivien määrä / Apilaniityn päiväkotia	27 176	25 000	25 304
Hoitopäivien määrä / perhepäivähoito	5 200	10 000	6 252
Hoitopäivien määrä / Pähkinäpensaan päiväkotia	30 103	30 000	30 271
Hoitopäivien määrä / ryhmäperhepäivähoito	1 757	1 500	1 272
Täyttöaste	123,0	100,0	86,4
Käyttöaste	82,0	80,0	81,5
Kotihoidontuen saajat	62	85	72
Hoitopaikat / perhepäivähoito	34	50	50
Hoitopaikat / Apilaniityn päiväkotia	160	160	160
Hoitopaikat / Pähkinäpensaan päiväkotia	150	150	205
Hoitopaikat / ryhmäperhepäivähoito	12	8	10
Tuen piirissä olevien lasten prosentuaalinen määrä	10	5	0

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	800 544	725 346	0	725 346	798 213	72 867
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	800 544	725 346	0	725 346	798 213	72 867
Menot	-5 394 583	-6 230 031	0	-6 230 031	-6 104 466	125 565
KL menot	-171 539	-300 886	0	-300 886	-266 586	34 300
Menot yht.	-5 566 122	-6 530 917	0	-6 530 917	-6 371 052	159 865
Toimintakate	-4 765 578	-5 805 571	0	-5 805 571	-5 572 839	232 732
Poistot	-82 206	-82 209	0	-82 209	-82 197	12
Netto	-4 847 784	-5 887 780	0	-5 887 780	-5 655 036	232 744
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-665,0	-777,0	0,0	-777,0	-755,0	22,1
Kokonaiskulut €/as	-674,8	-786,8	0,0	-786,8	-764,7	22,1
Toimintakate €/as	-569,4	-690,7	0,0	-690,7	-660,4	30,4
Tulos €/as	-579,2	-700,5	0,0	-700,5	-670,1	30,4
Verorahoitusosuus	85,8 %	89,0 %	0,0 %	89,0 %	87,6 %	-1,4 %
Osuus toim.kuluista	7,0 %	14,4 %	0,0 %	14,4 %	14,0 %	-0,3 %

1.4. Perusopetus (Tehtävä 28)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Peruskoulut luovat mahdollisimman hyvät perusvalmiudet oppilaille jatko-opintoja varten sekä antavat elämässä tärkeitä tietoja, taitoja ja sosiaalisia valmiuksia vuorovaikutuksessa kodin ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Laitilassa on lukuvuonna 2023-2024 seuraavat peruskoulut: Laitilan kyläkoulu, joka koostuu viidestä koulutalosta (luokat 1-6), Kappelimäen koulu (luokat 1-6, erityisen tuen luokkamuotoinen opetus 1-6, vaativa erityinen tuki ja toiminta-alueittain annettava opetus 1-9, valmistava opetus) ja Varppeen koulu (luokat 7-9, erityisen tuen luokkamuotoinen opetus 7-9 ja joustava perusopetus).

Vuoden 2023 kevätlukukaudella perusopetukseen valmistavaa opetusta on annettu Kappelimäen koulun neljässä sekä Varppeen koulun kahdessa ryhmässä.

Valmistavasta opetuksesta siirtyi syksyllä 2023 perusopetukseen runsaat 40 oppilasta. Perusopetukseen siirtyneiden oppilaiden opintoja on tuettu valtuuston myöntämän viiden lisäopettajan avulla.

Syksystä 2023 alkaen valmistavaa opetusta annetaan Kappelimäen koulun kahdessa ryhmässä.

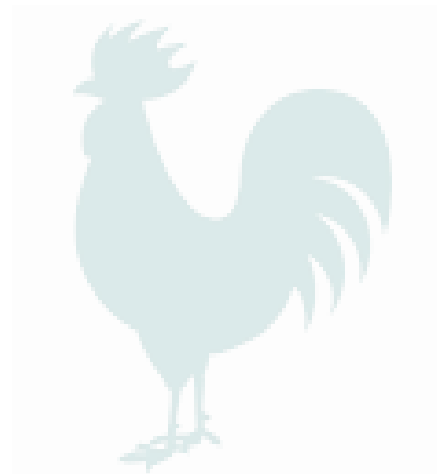
Sivistystoimi on hakenut aktiivisesti valtion erityisavustuksia erilaisten hankkeiden toteuttamiseen ja opetuskäytäntöjen kehittämiseen. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä on kehitetty monipuolisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa oli syyslukukaudella 2023 enimmillään 90 lasta toiminnan piirissä, joka jatkaa useamman vuoden linjaa. Tämä kertoo tarpeesta, mutta myös tyytyväisyydestä toimintaan ja sen laajuuteen. Lukuvuoden 2022-2023 alusta aamupäivätoimintaa on järjestetty jo klo 06.00 alkaen, joka on osoittautunut tarpeelliseksi perheille myös vuoden 2023 osalta.

Vuoden 2023 perusopetuksen toimintaympäristöä voi luonnehtia pääpiirteittäin tavanomaiseksi. Poikkeamaa pitkän aikavälin suunnitteluun toi runsas monikielisten oppilaiden siirtyminen valmistavasta opetuksesta perusopetukseen syksyllä 2023, johon oli varauduttu niin resurssein kuin opetusjärjestelyiden ja henkilöstön kouluttamisen osalta.

Kaupungin peruskouluissa opiskelee erityisen tuen piirissä 79 oppilasta (n. 8 % oppilaista). Tehostetun tuen piirissä on 183 oppilasta (n.19 % oppilaista). Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevia oppilaita on perusopetuksen oppilaista n. 27 %. Luvut ovat yli valtakunnallisen keskiarvon.

Laitilassa on monikielisiä lapsia varhaiskasvatuksessa jo lähes 20 %. Perusopetuksen oppilaista 15 %:lla on äidinkieli muu kuin suomi. Lapsia ja nuoria, joilla äidinkieli on jokin muu kuin suomi, on Laitilassa yhteensä noin 210. Suomen kielen oppiminen on

yksi merkittävimmistä keinoista kotouttaa tulijat. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kielenoppimisen erilaiset tarpeet huomioidaan tarjoamalla mahdollisuutta opiskella suomea toisena kielenä.

Tieto- ja viestintäteknologinen toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Prosessi laitteisiin ja tietoteknisen infrastruktuurin rakentamiseen liittyvien vastuiden määrittämiseksi on aloitettu yhteistyössä teknisen toimen ja tietohallinnon kanssa. Kasvatus- ja opetussektorin TVT-strategia ja OPH:n mukainen, vuosiluokkaistettu digipolku on päivityksen alla valmistuen keväällä 2024 vastaamaan valtakunnallisia digitaalisen osaamisen perusteita.

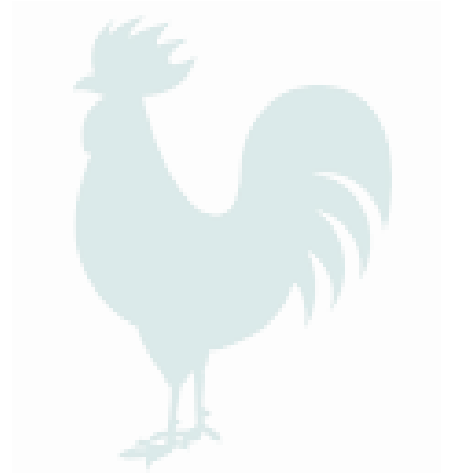
Oppilaskohtaisten kustannusten ilmoittamisessa on kirjattu kaikkien yksikköjen osalta kokonaiskustannukset oppilasta kohden sekä opetusresurssin kustannukset oppilasta kohden. Laitilassa muiden kuin henkilöstökustannusten osuus näyttyy verrattaen suurena. Kokonaiskustannukset eivät anna tarkoituksenmukaista tietoa pelkästään opetukseen käytettävistä resursseista. Muiden kuin opetukseen suunnatun henkilöstöresurssin kustannusten nousu on ollut huomattavaa vuosien 2022 ja 2023 välillä. Tähän osaltaan vaikuttavat mm. KL-erien kirjaustavan muutokset, mutta myös kiinteistö- ja muiden kustannusten nousuun on jatkossa kiinnitettävä huomiota. Tätä tarkastelua ja mahdollisia tehostamistoimia on tehtävä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Sivistystoimella ei ole yksin mahdollisuutta vaikuttaa kaikkiin muodostuviin kustannuksiin opetuksen järjestämisessä.

Opetushallitus on päivittänyt lukuvuotta 2023-2024 edeltävästi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita niiden lukujen osalta, jotka koskevat koulujen toimintakulttuuria sekä koulupoissaoloihin puuttumista. Perusteita päivitettiin vastaamaan perusopetuslain muutosta, joka tuli voimaan elokuun 2023 alussa. Päivitykset ovat myös osa valtakunnallisen sitouttavan koulu yhteistyön kehittämistä ja vakiinnuttamista perusopetukseen.

Poissaoloja ehkäisevän työn tulee painottua kouluun kiinnittymiseen ja läsnäolon vahvistamiseen. Laitilan kaupungin perusopetuksen kouluissa on käyttöönotettu yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikelloja, joiden arviointia ja kehittämistä koulukohtaisissa hyvinvointiryhmissä jatketaan. Opetussuunnitelmamuutoksiin on varauduttu mm. yksikkökohtaisiin henkilökuntakoulutuksiin, joita toteutettiin kevään 2023 aikana.

Keskeisenä päämääränä on ollut kouluun kiinnittymistä vahvistavien toimenpiteiden tukeminen. Toimenpiteiden toteutumista arvioidaan mm. koulukohtaisissa yhteisöllisissä hyvinvointiryhmissä. Lukuvuoden 2023-2024 aikana suunnitellaan ja toteutetaan hyvinvointityön vuosikelloja perusopetuksessa koskevaa yhdenmukaistamistyötä eri koulujen välillä. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen systemaattisempi harjoittelu pidetään osana arkea kaikilla perusopetuksen luokilla 1-9.

Perusopetuksessa on lukuvuoden 2023-2024 aikana lisätoimena käyttöönotettu oppilashallintojärjestelmän sisään rakennettua automaattista esimerkiksi poissaoloihin puuttumiseksi tehtävien prosessien ohjaamiseksi ja riittävän varhaisen puuttumisen varmistamiseksi. Uusista toiminnoista on viestitty koteja. Käytännössä kyse on ollut esimerkiksi tiettyihin poissaolorajoihin liittyvästä automaattiviestinnästä kotiin ja luokanvalvojille.

KOULUKOHTAISET MENOT / OPPILAS 2023

	Oppilaita ka k ja s	Menot yhteensä 2022		Menot yhteensä 2023		Menot / oppilas 2022		Menot / oppilas 2023	
		kaikki	opetus	kaikki	opetus	kaikki	opetus	kaikki	opetus
Itäkulman koulu	21	268 573,78 €	137 720,79 €	310 472,01 €	149 783,52 €	12 789,23 €	6 558,13 €	14 784,38 €	7 132,55 €
Kodjalan koulu	35	587 899,85 €	236 609,33 €	731 012,56 €	228 516,29 €	16 797,14 €	6 760,27 €	20 886,07 €	6 529,04 €
Soukaisten koulu	55	547 526,53 €	232 497,49 €	600 109,11 €	241 455,43 €	9 955,03 €	4 227,23 €	10 911,07 €	4 390,10 €
Suontaan koulu	41	633 664,58 €	222 575,58 €	746 116,77 €	240 081,97 €	15 455,23 €	5 428,67 €	18 197,97 €	5 855,66 €
Untamalan koulu	46	623 866,42 €	225 754,98 €	699 165,04 €	237 589,30 €	13 562,31 €	4 907,72 €	15 199,24 €	5 164,98 €
Laitilan kyläkoulu	198	2 661 531,16 €	1 055 158,17 €	3 086 875,49 €	1 097 426,51 €	13 442,08 €	5 329,08 €	15 590,28 €	5 542,56 €
Kappelimäen koulu									
<i>perusopetus</i>	353	2 280 592,10 €	1 239 863,20 €	2 719 986,98 €	1 422 237,20 €	6 460,60 €	3 512,36 €	7 705,35 €	4 029,00 €
<i>esiopetus</i>	28	169 121,09 €	71 552,16 €			6 040,04 €	2 555,43 €	0,00 €	0,00 €
<i>erityisen tuen opetus</i>	77	1 035 795,32 €	699 050,98 €	1 167 424,39 €	736 230,25 €	13 451,89 €	9 078,58 €	15 161,36 €	9 561,43 €
<i>vaativan erityisen tuen opetus</i>	16	573 480,29 €	441 165,15 €	619 225,48 €	470 140,71 €	35 842,52 €	27 572,82 €	38 701,59 €	29 383,79 €
Varpeen koulu									
<i>perusopetus</i>	298	3 469 637,43 €	2 093 606,40 €	3 908 455,39 €	2 189 691,00 €	11 643,08 €	7 025,52 €	13 115,62 €	7 347,96 €
<i>erityisen tuen opetus</i>	24	435 878,14 €	317 539,74 €	444 842,84 €	282 954,62 €	18 161,59 €	13 230,82 €	18 535,12 €	11 789,78 €
Lukio	115	1 318 101,04 €	810 620,13 €	1 369 021,40 €	792 842,05 €	11 461,75 €	7 048,87 €	11 904,53 €	6 894,28 €

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTIMISEEN

Perusopetuksen tulot ovat toteutuneet arvioitua suurempina, toteuman ollessa 123%. Tämä selittyy kasvaneina valtionavustusten toteutumisena, jotka kuvautuvat arjessa hankkeina. Hankerahoituksella palkattu henkilöstö nostaa myös perusopetuksen käyttökustannuksia.

Perusopetuksen toimintakulut ovat toteutuneet hieman suurempina, toteuman ollessa 100,3 %. Tämä selittyy mm. kuljetuspalveluiden kohonneina kustannuksina sekä palveluiden ostojen ylityksinä, jotka johtuvat mm. sijoitettujen lasten sekä nuorten kustannuksista opetuksen järjestäjäkunnissa. Lisäksi sisäisissä kustannuksissa on ollut menoja arvioitua enemmän. Muun muassa rakennusten kunto ja välttämättömät yllätykset korjaustarpeet ovat nostaneet sisäisiä vuokrakuluja. Myös sisäisten ruokapalveluiden kulut ovat olleet osittain arvioitua suurempia.

HENKILÖSTÖ:

Henkilöstössä ei tapahtunut suuria muutoksia aiempiin vuosiin verrattuna. Vuodelle 2023 valtuuston myöntämällä, määräaikaisella rahoituksella tuetaan monikielisten lasten koulunkäyntiä resurssi-, S2- ja valmistavan opetuksen keinoin yhteensä viidellä henkilötyövuodella.

Laitilan kyläkoulun rehtorivirassa tapahtui henkilövaihdos kesän 2023 aikana.

Vakanssinimi	Kokonaismäärä	Määräaikaiset kokonaismäärästä	Osa-aikaiset kokonaismäärästä
Rehtori	3		
Apulaisrehtori	1		
Koulusihteeri	2		
Luokanopettaja	33		
Eriyisluokanopettaja	15	3	
Eriyisopettaja	7	2	

Lehtori	20	2	
Lehtori, perusopetuksen ja lukion yhteinen	7		
Päätoiminen tuntiopettaja	7	2	
Sijaispoolin opettaja	2	1	
Päätoiminen tuntiopettaja, yhteinen vaka+po (s2)	2	1	
Koulunkäynnin sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	33	9	33
Sijaispoolin koulunkäynnin-ohjaaja	1		1
Erityisnuorisotyöntekijä	1		
Valmistavan luokan opettaja	2	2	
Valmistavan luokan ohjaaja	0	0	0

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

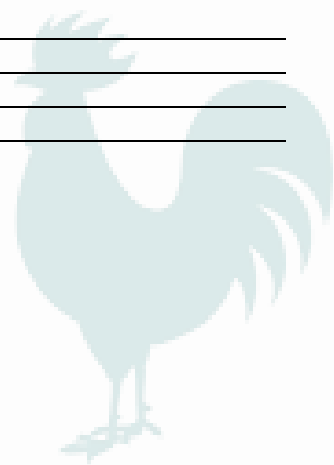
Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi esimiehet suorittavat säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, KVTES-työntekijöiden työaikojen tarkastus, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta).

Kaikkien sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan. Sitä päivitetään säännöllisesti. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Merkittävimmät riskit liittyivät talouden heikkeneviin näkyymiin. Jatkossa perusopetuksen järjestämisen tehostamista tulee tarkastella ennakoivasti.

Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin on välillä haastavaa. Lisäksi nopeasti muuttuvat henkilöstötilanteet aiheuttavat ajoittain haasteita järjestelyille. Ennaltaehkäisevään työhön resurssointi pienentää oppilaiden syrjäytymisen riskejä.

Kasvatukseen ja opetukseen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty. Henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta sekä koulutusta väkivalta- ja uhkatilanteisiin.

Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisöjen työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tarkoituksenmukaisesti toteutettu oppimisen tuki	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.	Joustavan alkuopetuksen sekä joustavan perusopetuksen oppilasmäärä suhteessa hakeneisiin.	<p>Kaikki joustavaan alkuopetukseen hakeutuneet saivat paikan joustavan alkuopetuksen pienryhmästä.</p> <p>Joustavan perusopetuksen Varpeen ryhmässä lv. 2023–2024 alkaessa 11 oppilasta luokilla 8-9. Toiminta kiinnostaa jopa isompaa osaa kuin ryhmään on tarkoituksenmukaista ottaa. Huhti-toukokuussa toteutettiin perusopetuksen tasarvon edistämisrahoituksella pysäkkiluokkakokeilu, jolla tuettiin paljon koulusta poissa olleita oppilaita, opiskelijujen etenemistä, vuosiluokalta siirtymistä ja kouluun paluuta.</p> <p>Kyläkoulussa tukea on järjestetty mm. samanaikaisopetuksena, ryhmien jakamisella, pienryhmäopetuksena sekä tarjoamalla tukiope- tusta. Tuen muotoja on kehitetty ja myös yksilölliset tuen tarpeet on pyritty huomioimaan. Erityisesti erilaisten nepsy-oireiden tukemiseen on kohdennettu tukea.</p>
Kestävät ryhmäkoot ja opetusryhmien joustava muodostaminen	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla huomioiden myös tulevaisuuden tarpeet.	12-24 oppilasta	Kappelimäen koulussa on kaksi 25 oppilaan luokkaa. Luokkien oppilasmäärien ka on 20,0 opp. Pienryhmien.(max 10 opp.) 9,4 opp.

Kyläkoulussa pienin ryhmä (yhdysluokka 1-2) pieneni vuoden 2023 aikana 5 oppilaasta 4 oppilaaseen. Erittäin pieniä ryhmiä on Itäkulmassa (8), Suontaalla (4) ja Kodjalassa (9). Ryhmäkokojen välillä on suuria eroja. Yhdysluokkien ka on 13 oppilasta.

Perusopetusryhmien keskikoko Varppeella 16-17 opp. Pienryhmissä (3) lv. 2023-24 alkaessa 24 opp. Vuoden lopulla ryhmissä 26 opp.

Tilojen täyttö- ja käyttöaste mahdollisimman korkeaksi	Toteutetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa tilojen käyttöasteen nostamiseksi.	Tilojen käyttöaste	Iltakäyttäjinä mm. Vakkaopisto, 4H-kerho, Jyske
--	---	--------------------	---

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yksiköiden kestäväkehityksen toimintamallien tehostaminen	Kestävän kehityksen toimeenpano.	Lukuvuosisuunnitelmiin kirjatut kestävä kehityksen toimenpiteet	Kappelimäen koulussa on kirjattu ja toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti.

Kyläkoulun taloissa toimintamallien tehostaminen. Untamalassa syyslukaudella 2023 toteutettu monialainen oppimiskokonaisuus kestävä kehityksen teeman ympärillä.

Varppeelta vastuupetaja mukana KEKÄLE-kestävyyskasvatushankkeen yhteysopettajana. Materiaalien ja kaminen ja hanketyöntekijän vierailu henkilökuntakokouksessa toteutettuja toimia.

Kokonaan uudet kestävä kehityksen toimenpiteet

Löytövaatteiden kuvaaminen, kuvien jakaminen huoltajille. Noutamattomat löytövaatteet lahjoitetaan ja niitä lainataan oppilaille varavaatteina.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Hankkeiden kautta lisäresursseja henkilöstöön.	Uusia opetusta tukevia ja kehittäviä toimintamalleja pyritään kehittämään hankkeista saadulla rahoituksella. Lisähenkilöstöä hankkeiden ja avustusten mahdollistamana kehitys- ja tukityöhön.	Saavutettujen resurssien määrä. Tavoitetaso 6 htv. Uusien toimintamallien määrä.	Kappelimäen koulussa resurssiopettaja ja -ohjaaja. Kyläkoululla nepsy-valmentajana kiertävä koulunkäynninohjaaja. Lisäksi neljällä talolla kiertävä resurssiopettaja sekä yksi resurssiopettaja ryhmien pienentämiseen/tukemiseen ja jakamiseen Soukaisten koulutalolla. Kokonaisuudessa perusopetuksessa on hankerahoitteisesti kehitetty TVT-ympäristöä, hyvinvoinnin ja yhteisöllisen opiskeluholon käytäntöjä, Ankuri-toimintaa ja oppimisen tukea.
Monipuoliset perusopetuspalvelut koko kaupungin alueella.	Tarkoituksenmukaisten perusopetuksen palvelukokonaisuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen. Vaikuttavuuden seuraaminen.	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä	Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyneiden oppilaiden määrä on suuri. Resurssi on mitoitettu hyvin vastaamaan tuen tarvetta. Lähikouluperiaatetta noudatetaan edelleen kattavasti. Oppimisen tukea tarjotaan mahdollisuuksien mukaan myös kyläkouluissa.

Uusien toimintamallien kehittämisen

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Perusopetus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin palveluita ja henkilöstön osamista kehittämällä.	Kehittämishankkeiden ja määrä	Haettu ja saatu tärkeimpiä lisärahoituksia mm. Tasa-arvon kehittämiseen, kerhotoimintaan ja kehittämisprojekteihin yhdessä muiden kuntien kanssa.

Mukautumiskyky tulevaisuuden ja yhteiskunnan muutoksiin.

Kielitietoista opetusta koskevaa koulutusta on järjestetty alakoulujen henkilöstölle keväällä sekä yläkoulun ja lukion opettajille lukuvuoden alkaessa.

Lasten ja nuorten hyvinvointiin panostetaan yhteisöllisen työn vuosikelloa kehittämällä.

Hyvinvoiva henkilöstö

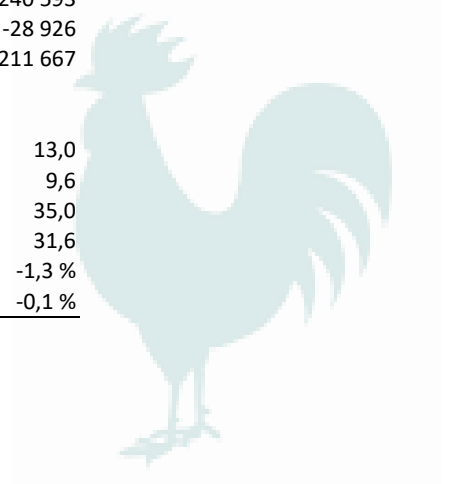
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Henkilöstön osaamisen hyödyntäminen	Koulutetaan aktiivisesti henkilöstöä muutostarpeissa	Täydennyskoulutuksen määrä	VESO-koulutuksia on järjestetty mm. arvoista, kielitietoisesta opetuksesta, turvallisuudesta ja muista ajankohtaisteemoista.
Esihenkilöstön työkuorman ja hyvinvoinnin positiivinen hallinta	Ketterät hallinnon järjestelyt, työaika-suunnitelman laatiminen.	Työaika-suunnitelman toteutuminen	Ei ole toteutunut. Rehtorit raportoivat työaika kuukausittain. Lisäksi priorisoinnilla ja työnjaolla mahdollistetaan reagointi yllättäviin muutoksiin.
Työajan riittävyyden arviointi			
Henkilöstön hyvinvoinnin takaaminen	Työhyvinvointikyselyt	Koettu työhyvinvointi	Työhyvinvointikyselyt toteutettu keväällä 2023.
	Varhaiset toimet ja reagointi työhyvinvointikyselyihin	Toimenpiteiden vaikuttavuus, vuosittaisten tulosten vertailu	Kyselyn pohjalta laadittu toimenpidesuunnitelma yksiköittäin.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Oppilasmäärä (luokat 1-9)	980	1 028	947
Toimintakulut/oppilas	12 717	13 025	11 342
Tuntia/oppilas	69	69	71
Oppilaita/päätoiminen opettaja	11	11	11

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	1 233 970	818 031	0	818 031	1 007 237	189 206
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	1 233 970	818 031	0	818 031	1 007 237	189 206
Menot	-12 822 456	-13 800 643	0	-13 800 643	-13 836 775	-36 132
KL menot	-399 374	-605 745	0	-605 745	-518 226	87 519
Menot yht.	-13 221 830	-14 406 388	0	-14 406 388	-14 355 002	51 386
Toimintakate	-11 987 860	-13 588 357	0	-13 588 357	-13 347 764	240 593
Poistot	-41 387	-70 773	0	-70 773	-99 699	-28 926
Netto	-12 029 247	-13 659 130	0	-13 659 130	-13 447 463	211 667
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-1 579,7	-1 714,0	0,0	-1 714,0	-1 701,0	13,0
Kokonaiskulut €/as	-1 584,6	-1 722,4	0,0	-1 722,4	-1 712,8	9,6
Toimintakate €/as	-1 432,2	-1 616,7	0,0	-1 616,7	-1 581,7	35,0
Tulos €/as	-1 437,2	-1 625,1	0,0	-1 625,1	-1 593,5	31,6
Verorahoitusosuus	90,7 %	94,3 %	0,0 %	94,3 %	93,0 %	-1,3 %
Osuus toim.kuluista	16,6 %	31,7 %	0,0 %	31,7 %	31,6 %	-0,1 %

1.5. Lukio-opetus (Tehtävä 29)

Vastuuhenkilö: lukion rehtori Kimmo Jalonen

TOIMINNAN KUVAUS

Lukio tarjoaa perusopetuksensa päättäneille nuorille laaja-alaista yleissivistävää koulutusta. Se antaa riittävät valmiudet lukion oppimääriin perustuviin jatko-opintoihin. Tavoitteena on tarjota laitilalaisille perusopetuksen päättäneille oppilaille houkutteleva ja tasokas toisen asteen oppilaitos.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Lukio toimii perusopetuksen opetuksen 7-9-vuosiluokkien kanssa samassa kiinteistössä ja kiinteässä yhteistyössä.

Opiskelijahuolto-opetussuunnitelman mukaan opiskelijahuoltopalvelut kuuluvat myös toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille. Lukiolle on nimetty opiskelukuraattori ja –psykologi. Opiskeluterveydenhoitajan palvelut ovat myös käytettävissä. Laitilan lukion opiskeluhuoltosuunnitelmaan on kirjattu tietoja opiskeluhuoltopalveluiden saavutettavuuden tilanteesta ja opiskeluhuollon toimintatavoista lukiossa.

Elokuun alussa 2019 voimaan astunut uusi lukiolaki pyrkii vahvistamaan lukion vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona. Lailla pyritään samoin tukemaan sujuvaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle sekä vahvistamaan koulutuksen laatua ja oppimistuloksia.

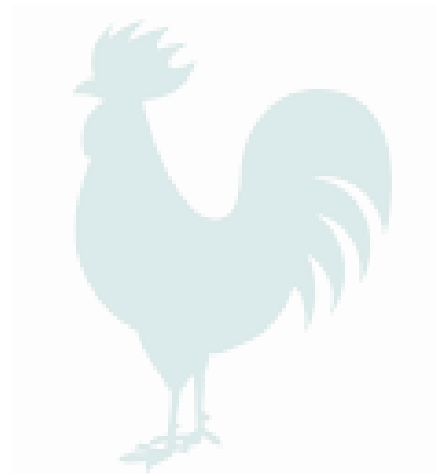
Ohjausvelvoitteita, oppimisen tukea (oikeus erityisopetukseen) ja korkeakoulu-yhteistyötä koskevat velvoitteet astuivat voimaan elokuussa 2021 uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton myötä. Uusi opetussuunnitelma on muuttanut myös käytettyä termistöä, kun kurssien tilalle ovat tulleet moduulit, opintojaksot ja –pisteet. 1.8.2023 alkaen koko lukio – kahta 4. vuoden opiskelijaa lukuun ottamatta – oli uuden opetussuunnitelman piirissä.

Opetusvelvollisuuden laajenemisen myötä lukio on ollut maksuton käytännössä kaikille opiskelijoille 1.8.2023 alkaen. Aikaisemmin Laitilan lukio on tukenut opiskelijoiden tietokone- ja oppimateriaalihankintoja, joten muutos Laitilassa ei ole ollut taloudellisesti niin merkittävä kuin paikkakunnilla, jossa tukea ei ole annettu. Lisäksi opiskelijoista maksettavaa valtionavustusta on nostettu kompensoimaan lisääntyneitä kustannuksia.

Laitilan lukio pyrkii olemaan seutukunnallisessa ja/tai maakunnallisessa yhteistyössä aktiivinen mm. lukioiden korkeakoulu-yhteistyötä koskevien aloitteiden yhteydessä. Laitilan lukio on aktiivisesti mukana Turun seudun toisen asteen etä- ja verkko-opetusrenkaassa (etarengas.fi). Lukio toimii aktiivisesti pienten alle 150 opiskelijan lukioiden Suomen lähilukioyhdistyksessä sekä suunnitellut koulutusyhteistyötä Uudenkaupungin lukion kanssa. Joulukuussa 2023 aloitettiin myös kokeiluluontoinen yhteistyö Winnovan kanssa tarjoamalla opintojakson, jossa on mahdollista suorittaa työturvallisuuskortti ja hygieniapassi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Lukion tehtäväalueen osalta menot alittuivat ennakoidusta toteuman ollessa 98,2%. Merkittävin syy alittumiselle oli opettajien opinto- ja muut virkavapaat, jolloin sijaisille maksettavat palkat alittivat vakinaisten viranhaltijoiden mukaan talousarvioon

lasketut palkat. Yksittäisillä tileillä voi olla satunnaisia ylityksiä, esimerkiksi oppimateriaalit noin 5000 euroa kohonneiden kustannusten vuoksi. Tuloilla lukiossa on marginaalinen merkitys ja niissä vuosittainen vaihtelu on suurta ja ennakointi vaikeaa, kyseessä on esimerkiksi työterveyshuollon maksuista Kelalta saatuja hyvityksiä. Lukio-opetuksen tulojen toteuma vuonna 2023 oli 147,6% ja toimintakate 95,4%.

HENKILÖSTÖ

Opetushenkilökunta: Lukiossa on rehtorin ja kahdeksan lehtorin virkaa sekä kulloinkin tarvittava määrä tuntiopettajia. Varppeen koulun kanssa yhteisiä lehtorin virkoja 5: kaksi liikunnan lehtoria, musiikin lehtori, kuvataiteen lehtori ja matematiikan ja tietotekniikan lehtori. Lukuvuonna 2023-2024 saksan opetus on järjestetty tuntiopetuksena Varppeen koulun henkilöstön osaamista hyödyntäen.

Muu henkilökunta: Koulusihteeri. Ruokahuollosta vastaa Varppeen keskuskeittiö. Kiinteistöön liittyvät palvelut hoitaa kaupungin tekninen toimi.

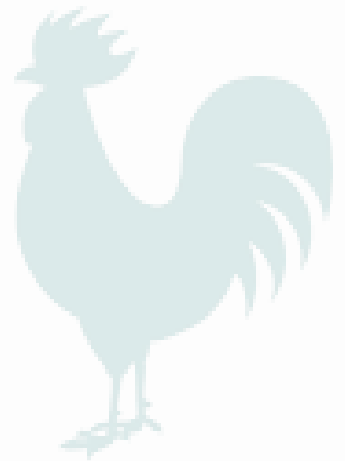
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sivistystoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma on tiedotettu säännöllisesti. Lisäksi lukion rehtori on suorittanut säännöllisesti sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastuksia, laskutusten tarkastus, opiskelijahuollollisten toimenpiteiden toteutumisen seuranta, virkaehtosopimusten mukaisten koulutuspäivien osallistumisen seuranta jne.).

Sivistystoimen työyhteisöjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty Targetor-ohjelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Koulutetun ja kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus, niin toistaiseksi voimassa oleviin kuin myös määräaikaisiin vakansseihin, ei lukiossa ole toistaiseksi ollut ongelma.

Ennaltaehkäisevään työhön ja opiskelijahuoltoon panostaminen pienentää syrjäytymisen riskejä. Sivistystoimeen on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali, jota on päivitetty oppilaitoskohtaisesti. Uhka- ja vaaratilanteisiin on reagoitu ja prosesseja kehitetty; henkilökunta on saanut turvallisuuskoulutusta ja poistumis- sekä sisäänsuojautumisharjoitukset on pidetty syksyllä 2023. Sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus ovat keskeisiä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan sekä henkilökunnan, opiskelijoiden että huoltajienkin suuntaan. Riittävän opiskelijamäärän aloittaminen vuosittain lukiokoulutuksessa takaa monipuolisen opintotarjonnan toteutumisen ja sitä kautta edelleen lukion houkuttelevuuden lisääntymisen toisen asteen opiskelupaikkaa miettivien nuorten silmissä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kestävät ryhmäkoot ja opetusryhmien joustava muodostaminen	Opetusjärjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla huomioiden myös tulevaisuuden tarpeet.	Lukion opetusryhmän keskikoko pakollisilla opintojaksoilla 20, valinnaisilla 15	Pakollisilla keskikoko tavoitteen mukainen, valinnaisilla n. 13.
Lukion opiskelijamäärän turvaaminen	Lukion vetovoiman turvaaminen markkinoinnilla ja sidosryhmäyhteistyöllä	Lukion opiskelijamäärä Montako prosenttia ikäluokasta hakeutuu lukioon? Montako prosenttia lukioon hakeutuvista hakeutuu Laitilan lukioon?	Opiskelijamäärä vakaa Kevään 2023 yhteishaussa noin 45 % Yli 90 % haki omaan lähilukioon
Tilojen täyttö- ja käyttöaste mahdollisimman korkeaksi	Toteutetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa tilojen käyttöasteen nostamiseksi.	Tilojen käyttöaste	Tilat 100 % käytössä, koska tiloissa 1-6 2023 kaksi Valmo-ryhmää ja syksystä 2023 alkaen Varpeen opetusryhmiä väistötiloissa.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Yksiköiden kestävän kehityksen toimien tehostaminen	Kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpano	Lukuvuosisuunnitelmiin kirjatut kestävän kehityksen toimenpiteet Kokonaan uudet kestävän kehityksen toimenpiteet	Toteutunut tavoitteiden mukaan, oppimateriaalien kierrätystä tehostettu

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Lukio tarjoaa opiskelijoilleen riittävät valmiudet jatko-opintoihin hakeutumiseen	Opetuksen ja opiskelijoiden ohjauksen tason turvaaminen Varmistetaan riittävä resurssointi sekä opetukseen (tunti-kehys) että oppilaanohjaukseen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset: vähintään valtakunnallinen keskitaso Tavoitetaan lukiolain mukaisesti kaikki lukion jälkeistä oppilaanohjausta tarvitsevat (oman lukion opiskelijat), seuranta syyskuussa	Keväällä 2023 ja syksyllä 2023 selkeästi yli valtakunnan keskitason Seuranta syyskaudella
Sidosryhmäyhteistyön lisääminen	Yhteistyö muiden koulutuksenjärjestävien kanssa	Opiskelijoilla opintojaksoja myös lukion ulkopuolella, esimerkiksi etäopiskeluna	Aktiivinen toiminta Turun seudun etärenkaan kehittämisessä

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Lukiokoulutus on avoin muutoksille	Mukaudutaan muutoksiin palveluita ja henkilöstön osamista kehittämällä.	Kehittämishankkeiden määrä Mukautumiskyky lainsäädännön, opetussuunnitelmien ja yhteiskunnan muutoksiin.	Erasmus+-ohjelma yhdessä Varpeen koulun kanssa Varautuminen S2-opiskelijoiden määrän kasvun

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön osaamisen hyödyntäminen	Koulutetaan aktiivisesti henkilöstöä muutostarpeissa	Täydennyskoulutuksen määrä	Henkilökunta osallistunut aktiivisesti koulutuksiin, muun muassa etäenkaan kehittämisseminaari 5/2023
Esi- ja hallinto henkilöstön työkuorman ja hyvinvoinnin positiivinen hallinta	Ketterät hallinnon järjestelyt, työaikasuunnitelman laatiminen.	Työaikasuunnitelman toteutuminen	Työaika ylittynyt, mutta maltillisesti
		Työajan riittävyyden arviointi	
Henkilöstön hyvinvoinnin taakaaminen	Työhyvinvointikyselyt	Koettu työhyvinvointi	Työhyvinvointikysely tehty keväällä
	Varhaiset toimet ja reagointi työhyvinvointikyselyihin	Toimenpiteiden vaikuttavuus, vuositteisten tulosten vertailu	Vertailu tehty 5/2023 ja kolme kehittämisaluetta valittu yhdessä henkilöstön kanssa, seuranta lukuvuonna 2023-2024, palaute 5/2024

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Lukion aloittavien määrä (%) / ikäluokka	45 %	45 %	40 %
Toimintakulut, €/opiskelija	12 009	12 207	11 367
Oppilasmäärä	114	115	116
Oppilaita/päätoiminen opettaja	14,3	14,4	14,6
Kursseja/oppilas	1,6	1,6	1,6

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	12 820	18 622	0	18 622	27 490	8 868
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	12 820	18 622	0	18 622	27 490	8 868
Menot	-1 325 268	-1 416 196	0	-1 416 196	-1 390 587	25 609
KL menot	-42 602	-66 016	0	-66 016	-55 195	10 821
Menot yht.	-1 367 870	-1 482 212	0	-1 482 212	-1 445 782	36 430
Toimintakate	-1 355 050	-1 463 590	0	-1 463 590	-1 418 292	45 298
Poistot	-7 132	-28 132	0	-28 132	-4 947	23 185
Netto	-1 362 182	-1 491 722	0	-1 491 722	-1 423 239	68 483
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-163,4	-176,3	0,0	-176,3	-171,3	5,0
Kokonaiskulut €/as	-164,3	-179,7	0,0	-179,7	-171,9	7,8
Toimintakate €/as	-161,9	-174,1	0,0	-174,1	-168,1	6,1
Tulos €/as	-162,7	-177,5	0,0	-177,5	-168,7	8,8
Verorahoitusosuus	99,1 %	98,8 %	0,0 %	98,8 %	98,1 %	-0,7 %
Osuus toim.kuluista	1,7 %	3,3 %	0,0 %	3,3 %	3,2 %	-0,1 %

1.6. Toisen asteen ammatillinen koulutus (Tehtävä 30)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Susanne Laaksonen

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilalaiset toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat nuoret ovat yhteishaun tulosten perusteella pääsääntöisesti lähipaikkakunnilla olevissa oppilaitoksissa (Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä Novida, Länsirannikon koulutus Oy). Laitilan kaupunki maksaa osuutensa koulutuksen järjestämisestä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti.

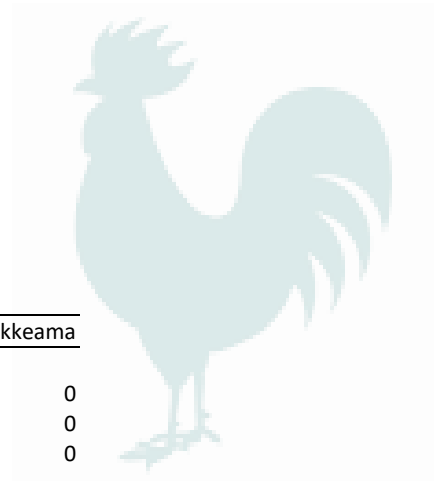
Laitilan kaupungin talousarvion käyttötalousosan ammatillisen koulutuksen menot ovat päättyneet.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	0	0	0	0	0	0
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	0	0	0	0	0	0
Menot	-3 434	0	0	0	0	0
KL menot	0	0	0	0	0	0
Menot yht.	-3 434	0	0	0	0	0
Toimintakate	-3 434	0	0	0	0	0
Poistot	-584	-584	0	-584	-536	48
Netto	-4 019	-584	0	-584	-536	48
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kokonaiskulut €/as	-0,5	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Toimintakate €/as	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos €/as	-0,5	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Verorahoitusosuus	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %
Osuus toim.kuluista	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

1.7. Kirjastotoimi (Tehtävä 35)

Vastuuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja Päivi Salminen

TOIMINNAN KUVAUS

Kirjastolaki velvoittaa kunnan järjestämään yleisen kirjaston palvelut. Laitilan kaupungin kirjastotoimeen kuuluvat pääkirjasto ja kirjastoauto. Laitilan kaupunginkirjasto kuuluu Vaski-kirjastojen muodostamaan kirjastojen yhteistoimintakimppaan ja Turun alueellisen kehittämiskirjaston toiminta-alueeseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Kirjaston palveluaika on maanantaista perjantaihin klo 10–19. Aattopäivinä kirjasto palvelee klo 10–15. Palveluaikojen ulkopuolella kirjastoa voi käyttää omatoimisesti joka päivä klo 7.00-22.00

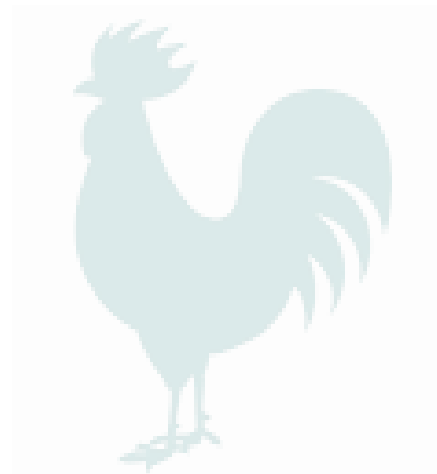
Kirjastoauto aloitti uusitulla reitillä vuoden 2023 alussa. Tällöin aiemmin vähäisellä käytöllä olleet pysäkit jäivät pois reitiltä ja uusia pysäkkejä lisättiin asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Osa toivotuista uusista pysäkeistä ei ole kuitenkaan vielä saanut kävijöitä. Lisäksi Kappelimäen koulun pysäkki, joka on ollut vilkas, jouduttiin siirtämään ajankohtaan, joka on osoittautunut vähemmän suotuisaksi kuin aiempi ajankohta. Tämän pysäkin kävijämäärän lasku heijastuu koko kävijätilastoon.

Vaski-kirjastoissa aloitettiin vuonna 2023 kokeilu, jossa mukana oleva cd-musiikkiaineisto jää hyllyyn siihen kirjastoon, johon se palautetaan sen sijaan, että se kuljetettaisiin takaisin sen omistavaan kirjastoon. Kokeilun ajan uutta cd-musiikkiaineistoa hankitaan Vaski-kirjastojen yhteiseen kokoelmaan kirjastojen omien kokoelmien sijaan. Kokeilun aikana cd-musiikkiaineiston kokonaislainaus kasvoi Vaski-kirjastoissa 2,2% ja ensilainaus 7,5%. Lainauksen kasvu on pääosin peräisin sellaisesta aineistosta, joka on joko lainattu muualla kuin omistajakunnassaan tai sitten alun alkaenkin hankittu Vaskin yhteiskokoelmaan. Kokeilu siis virkisti kirjastojen cd-musiikkitarjontaa. Kokeilua päätettiin jatkaa. Laitilassa musiikkiaänitteiden lainaus kasvoi 10% edellisestä vuodesta.

Kirjasto teki yhteistyötä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, Winnovan, Vakka-opiston, musiikkiopiston, nuorisotoimen, liikuntatoimen, kulttuuritoimen, ikäihmisten palveluiden sekä yhdistysten kanssa.

Uutena yhteistyömuotona aloitettiin nuorisotoimen kanssa pop up -kirjastotoiminta, jossa kirjastonhoitaja on säännöllisesti Nuokkarilla mukanaan nuorille sopivaa aineistoa. Pop up -kirjastossa voi lainata ja saada lukuvinkkejä. Samalla kirjastonhoitaja tulee tutuksi nuorille. Perusopetuksen oppilaat kävivät tutustumassa kirjastoon kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kirjasto järjesti yhdessä Vakka-opiston kanssa kaksi kirjailijavierailua kirjastossa. Kulttuuritoimen kanssa järjestettiin seututaiteilijan esiintyminen kirjastossa ja kirjastoautossa. Musiikkiopisto järjesti kaksi oppilaskonserttia kirjastossa. Liikuntatoimi jakoi kaikille yli 65-vuotiaille laitilalaisille jumppakuminauhoja, joita voi hakea kirjastosta. Tämä toi myös kirjastoon uusia asiakkaita. Ekotekoagentti-hanke toi kirjastoon lainattavaksi neljä polkupyörää pyöräilykypärineen.

Kirjasto oli mukana ikäihmisten palvelujen järjestämässä Varttuneen väen -viikon tapahtumasarjassa. Kirjastonhoitaja piti lukuhetkiä Palkkeessa ja kirjastoaineiston esitelyjä Karvinkartanossa. Lukuhetkiä alettiin pitää myös Attendo Hoivalinnassa. Kus-

taan päivänä järjestettiin lukupicnic sekä aikuisille että lapsille kirjaston pihalla. Kirjastonhoitaja piti vauvalorutuokioita MLL:n Kasvu vanhemmuuteen -ryhmässä. MLL:n kanssa järjestettiin myös monikielinen satuhetki kirjastossa. Kirjaston Novellikoukku-tapahtumissa neulottiin hyväntekeväisyyteen novelleja ja muita tekstejä kuunnellen. Kirjastossa järjestettiin kaksi Tule-tietokeskuksen luentoa. Lukukoira Lyydia kävi säännöllisesti kuuntelemassa lukijoita. Kustaa Hiekka -kulttuuriviikolla kirjasto kutsui 6-vuotiaat esikoululaiset kirjastoon Mies, joka halusi nähdä koko maailman -nukketeatteriesitykseen.

Runot, näytelmät ja kertomakirjallisuuden kokoomateokset siirrettiin Monikko-salista kirjastosalin puolelle, jonka myötä koko lainattavissa oleva aineisto on lainattavissa myös omatoimiaikana. Lasten- ja nuortenosaston hyllypasteita uusittiin ja lisättiin monikielisiä hyllytekstejä aineiston löydettävyyden parantamiseksi.

Ukrainankielisen aineiston tarpeeseen vastattiin hankkimalla aineistoa kirjaston omaan kokoelmaan. Lisäksi kirjastossa oli ukrainankielinen vaihtuva siirtokokoelma Monikielisestä kirjastosta.

Hinku-toimena vuoden 2022 lopussa aloitettu valaisimien vaihtaminen led-valaisimiksi jatkui vuonna 2023.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kirjaston talouden kokonaistoteuma oli 94,1% Toimintatuottojen toteuma oli 84,6%. Tämä johtui kirjastoautopalveluiden arvioitua vähäisemmästä myynnistä. Toimintakulujen toteuma oli 94,0%. Säästöä syntyi arvioitua pienemmistä vakuutus-, leasing- ja kalustokuluista.

HENKILÖSTÖ

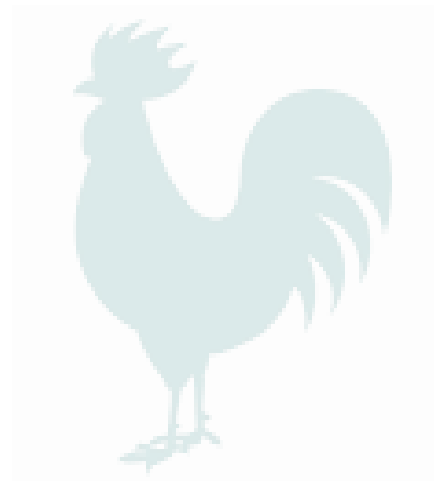
Laitilan kaupunginkirjaston vakinaisen henkilökunnan määrässä ei tapahtunut muutoksia. Poissaoloja ratkaistiin sijaisjärjestelyillä. Laitilan kaupunginkirjastossa aiemmin kirjastonhoitajana toiminut henkilö aloitti kirjastotoimenjohtajan virassa vuoden 2023 alussa. Uusi kirjastonhoitaja aloitti tehtävät maaliskuussa.

Lisäksi vuoden aikana kirjastossa työskenteli työkokeilija, kaksi kesätyöntekijää, neljä TET-harjoittelijaa, kaksi Winnovan opiskelijaa opintoihin liittyvässä harjoittelussa sekä kaksi Arffmanin suomen kielen harjoittelijaa maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen kieliharjoittelussa.

Kirjastotoimenjohtaja	1
Kirjastonhoitaja	2
Kirjastovirkailija	3

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riittävää.

Kirjastopalvelussa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja henkilökunnan jaksaminen. Henkilökunnan jaksamisen tueksi järjestettiin tyhy-päivä, joissa saatiin koulutusta työyhteisötaitoihin. Palaverikäytäntöjä on kehitetty keskustelempaan suuntaan ja kehittäminen jatkuu edelleen.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

<i>Kestävä ja tasapainoinen talous</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kirjastoauton iltapysäkkien palvelujen laajentaminen	Lisätään toimialojen välistä yhteistyötä	Yhteistyötapahtumien määrä	Kulttuuritoimen kanssa järjestettiin tapahtumia, joissa seututaiteilija oli kirjastoauton mukana ja asiakkaat saivat tutustua seututaiteilijan työhön.
<i>Vastuu ympäristöstä</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Ilmastoystävällisempi kirjastoautopalvelu	Kirjastoauto käyttää biodieseliä heti, kun se on mahdollista	CO ² -päästöjen muutos	Kirjastoauto on siirtynyt käyttämään biodieseliä
Ilmastoystävällisempi kirjastoautopalvelu	Optimoidaan reitti aikataulu	Reittikilometrien muutos	Kirjastoauto aloitti uusilla reitillä vuoden 2023 alussa, jolloin vähäisellä käytöllä olleet pysäkit jäivät pois reitiltä
<i>Tavallista paremmat peruspalvelut</i>			
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Monipuoliset tapahtumat yhdessä	Järjestetään tapahtumia yhdessä monipuolisesti	Tapahtumien määrä	Tapahtumia on järjestetty yhdessä kulttuuritoimen, musiikkiopiston, Vakkaopiston, 4H:n ja MLL:n kanssa.
	Tarjotaan satutuokioita, ohjattuja kirjastokäyntejä ja kirjavinkkausta sekä lasten ja nuorten tapahtumia	Tapahtumien määrä	Yhteensä 14 tapahtumaa. 21 ohjattua kirjastokäyntiä ja kirjavinkkausta, 19 satuhetkeä, 7 pop up -kirjastoa, 7 lukukoiran vierailua, 5 muuta tapahtumaa
	Tarjotaan monipuolisia tapahtumia ja kirjaston palveluiden esittelytilaisuuksia työikäisille, ikäihmisille, erityisryhmille ja kotoutujille	Tapahtumien määrä	Yhteensä 59 tapahtumaa 8 Novellikoukku-tapahtumaa, 54 kirjastonhoitajan lukuhetkeä ja kirjaesittelyä Palkkeessa, Hoivalinnassa ja Karvinkartanossa, 4 ohjattua kirjastokäyntiä Wiinnovan opiskelijoille. 13 muuta tapahtumaa.
			Yhteensä 79 tapahtumaa

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kohdennetut palvelut	Asiakkaat kutsutaan suunnittelemaan palveluja ideointi-iltoihin	Osallistujien ja tapaamisten määrät	Nuortenosastolla toteutettiin asiakaskyselyseinä, johon nuoret saivat kertoa ideoitaan palvelun kehittämiseksi. Vastauksina saatiin yhteensä 62 ideaa.

Optimoidaan palvelut asiakkaiden toiveiden mukaan	Säännölliset asiakaskyselyt verkossa ja kirjastossa vuosittain	Kyselyihin vastanneiden määrä	Toteutunut suunnitellusti
---	--	-------------------------------	---------------------------

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Tiedonkulun parantaminen	Työpaikkapalaverit kerran viikossa	Palaverien määrä	Toteutunut lähes suunnitellusti
Esimiehen työmäärän hallinta	Suunnittelu ja priorisointi	Lisätyötunnit tasataan puolivuositain	Toteutunut suunnitellusti
Kevennettyjen kehityskeskustelujen avulla lisätään henkilökunnan mahdollisuutta vaikuttaa omaan työhön	Keskustelut kaksi kertaa vuodessa	Keskustelujen määrä	Toteutunut lähes suunnitellusti

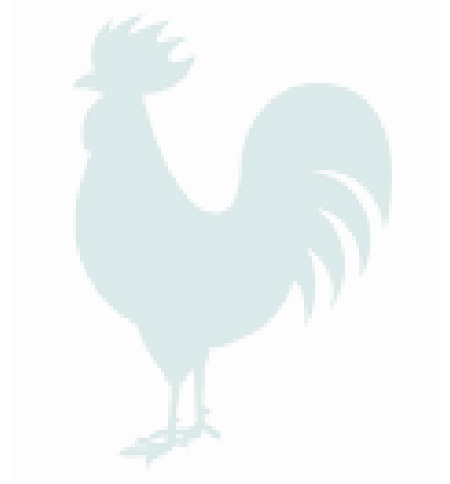
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Lainauksia / asukas	14	16	14
Kirjastokäyntejä / asukas	6	7	5
Tapahtumia / 1 000 as.	16	10	14
Lainauksia / vuosi	116 208	140 000	116 865
Lainan kustannukset €/laina	5	4	5
Kirjastoaineistomenot / asukas	9,0	9,0	8,3
Lainaaajia (%) asukasluvusta	0	35	32

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	23 465	25 837	0	25 837	21 862	-3 975
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	23 465	25 837	0	25 837	21 862	-3 975
Menot	-599 562	-673 224	0	-673 224	-633 033	40 191
KL menot	-13 261	-21 104	0	-21 104	-18 162	2 942
Menot yht.	-612 823	-694 328	0	-694 328	-651 196	43 133
Toimintakate	-589 358	-668 491	0	-668 491	-629 333	39 158
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-589 358	-668 491	0	-668 491	-629 333	39 158

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-73,2	-82,6	0,0	-82,6	-77,2	5,4
Kokonaiskulut €/as	-73,2	-82,6	0,0	-82,6	-77,2	5,4
Toimintakate €/as	-70,4	-79,5	0,0	-79,5	-74,6	5,0
Tulos €/as	-70,4	-79,5	0,0	-79,5	-74,6	5,0
Verorahoitusosuus	96,2 %	96,3 %	0,0 %	96,3 %	96,6 %	0,4 %
Osuus toim.kuluista	0,8 %	1,5 %	0,0 %	1,5 %	1,4 %	-0,1 %

1.8. Kulttuuritoimi (Tehtävä 36)

Vastuuhenkilö: kulttuuripäällikkö Piia Allén

TOIMINNAN KUVAUS

Kulttuuritoimi vahvistaa laitilalaista identiteettiä vanhoin ja uusin aineksin, pyrkii luomaan kaupunkilaisille edellytyksiä kulttuuriharrastuksiin ja kulttuuripalvelujen käyttämiseen, monipuolistamaan Laitilan kulttuuritarjontaa ja tuomaan siihen vaihtoehtoja. Vilkas kulttuurielämä houkuttelee uusia asukkaita ja matkailijoita sekä tuottaa henkistä hyvinvointia. Kulttuuritoimi vastaa Kauppilan umpipihasta ja Kustaa Hiekan lukutuvasta yhdessä musiikkiopiston kanssa ja osaltaan kulttuurimatkailun edellytysten kehittämisestä.

Kaupungin kulttuuritoimi huolehtii erilaisten toimintojen koordinoinnista, aktivoinnista, edellytysten ja yhteyksien luomisesta sekä tiedottamisesta. Se järjestää vuoden mittaan muutamia tilaisuuksia ja tapahtumia.

Kulttuuripäällikön työ perustuu yhteistyöhön monipuolisen verkoston kanssa. Läheskään kaikki työ ei tule näkyviin budjettitasolla. Laitilalaisen kulttuuritoiminnan iso osa muodostuu yhdistysten ja järjestäytymättömien ryhmien vapaaehtoistyöstä, joka liittyy eri taiteenaloihin, historiaan ja perinneharrastukseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Vuonna 2023 järjestettyjä tapahtumia olivat kesän ohjelmalliset iltatorit, itsenäisyyspäivän ohjelma ja esim. Kustaa Hiekka –kulttuuriviikko, joka järjestettiin tammi-kuussa viidennentoista kerran. Uudenvuoden tapahtuma järjestettiin toisen kerran Laitilan Wirvoitusjuomatehtaan kanssa yhteistyössä tehtaan pihamaalla.

Kulttuuritoiminta keskittyy erilaisiin kulttuuritiloihin, joita Laitilassa on lukuisia määriä. Tärkeimmät niistä ovat kaupungintalon valtuustosali, Kustaa Hiekan lukutupa, opistotalo, torin esiintymislava, Poukan talo ja Kauppilan umpipiha.

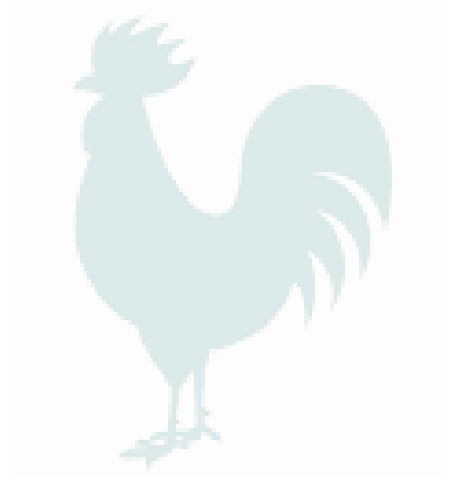
Kauppilan umpipiha on mukana Echoes ekomuseo-hankkeessa ja tältä pohjalta museotoimintaa kehitetään yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Kauppilan umpipihan perusnäyttelyn uudistamiseen saatiin testamenttivaroista rahoitus. Näyttelyn uudistamisen suunnittelu käynnistyi vuoden 2022 aikana. Kesäkuussa 2023 vietettiin perusnäyttelyuudistuksen avajaisia. Kauppila sai uuden ilmeen, lipunmyyntipisteen ja reippaasti uudistuneen perusnäyttelyn, jossa hyödynnetään mm. kosketusnäyttöjä ja valaisua.

Laitilan Kulttuurin Tuki ry:n tuottama Sotkan muna –elokuvanäytelmä valmistui. Näytöksen ensi ilta oli 27.9. Laitilan Kinossa. Sotkan muna kertoo maailman synnystä ja Pohjolan synkistä salaisuuksista. Sotkan muna on jatkumoa aikaisempiin kalevalateemaisiin produktioihin. Kodjalan kirkkotutkimuksen tuki järjesti kesällä arkeologiset kaivaukset Lukkalan mäellä.

Digitaalisten sisältöjen tuottaminen on yleistynyt kulttuurialalla myös Laitilassa.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Kulttuuritoimen tulos on ylijäämäinen. Tulot toteutuivat 55,8%. Menojen toteuma 84,3 %. Nettotulos 86,3 %. Suurin syy näin isoon säästöön on sisäiset vuokrat ja toiminnantuet. Toiminnantukien siirtelyn vuoksi kulttuuritoimen käyttötaloudessa oli

normaalivuotta enemmän käytettävissä. Kauppilan umpipihalla tehtiin iso perusnäyttelyuudistus, jossa oli käytettävissä erillisrahoitus kaupungin testamenttivaroista.

HENKILÖSTÖ

Kulttuuritoimessa työskentelee 100% kulttuuripäällikkö. Lisäksi kulttuuritoimessa työskenteli yksi kesätyöntekijä.

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Kulttuuritoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistysvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Opistotalon käyttöasteen nosto	Lisätä tietoa opistotalon käytömahdollisuuksista	Käyttöaste	Tilavarausten määrä on kasvanut 33,75 % viime vuoteen verrattuna.
Pienellä taloudellisella panostuksella hyvä kulttuurinäkyvyys	Kulttuuripalveluja tuotetaan yhteistyökumppaneiden kanssa	Näkyvyys eri medioissa	Kulttuuritapahtumat ovat olleet hyvin esillä eri medioissa.

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Lisätä kierrätysmahdollisuuksia kulttuuritoimen kiinteistöissä	Kartoitetaan nykytilanne ja lisätään tarpeen mukaan kierrätysmahdollisuuksia	Jäteastioiden määrä	Ventolan ja Kauppilan tilanne kartoitettu ja biojätteiden kierrättäminen aloitettu.

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Laitilan tapahtumat kaikkien saatavilla	Tapahtumien koonti ja jakelu kaksi kertaa kuussa	Tapahtumakalenteri 24 kertaa vuodessa	Tapahtumakalenteria julkaistaan säännöllisesti.
Kauppilan umpipiha –mu-seon kehittäminen ekoseoajatuksen pohjalta ja perusnäyttelyn uudistaminen	Näyttelyn uudistusprojekti ja toiminnan kehittäminen ekomuseohankkeen päättymisen jälkeenkin	Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa. Näyttelyuudistuksen valmistuminen.	Kauppilan näyttelyuudistuksen avajaisia vietettiin la 17.6.
Uuden kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöön ottaminen ja testaus	Jalkauttaa kulttuurikasvatussuunnitelmaa	Uuden suunnitelman mukainen toiminta varhaiskasvatuksesta ikäihmisiin	Kulttuurikasvatussuunnitelmaa on testattu ja edelleen kehitetään.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kulttuurin tekijät ja kokijat kohtaavat	Kulttuurifoorumin toiminnan kehittäminen	Yhteistyön ja verkostoitumisen mahdollistaminen. Kulttuurifoorumin kokoontuminen 2-4 kertaa vuodessa	Kulttuurifoorumi koontui kerran.

Hyvinvoiva henkilöstö

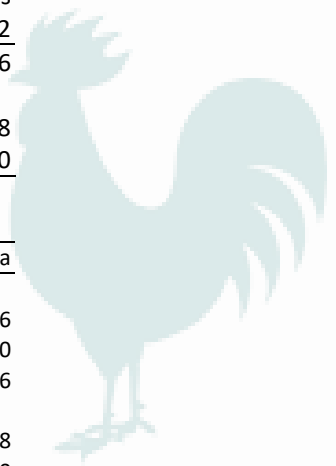
<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Itsenäinen ja motivoitunut työntekijä	Osallistuminen alueellisiin verkostoihin ja koulutuksiin	Neljä osallistumiskertaa vuodenaikana	4/4
Esimiehen työmäärän pysyminen kohtuullisena	Työaikaseurannan/suunnitelun kehittäminen	Lisätyötuntien määrä	Tilanne seurannassa

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Järjestetyt tilaisuudet (myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa)	28	10	26
Kauppilan umpipihan kävijämäärä	1 500	1 500	718
Poukan talon kävijämäärä	1 000	2 300	1 850

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	36 459	25 346	0	25 346	14 150	-11 196
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	36 459	25 346	0	25 346	14 150	-11 196
Menot	-387 577	-381 809	0	-381 809	-321 621	60 188
KL menot	-3 737	-4 644	0	-4 644	-4 304	340
Menot yht.	-391 315	-386 453	0	-386 453	-325 925	60 528
Toimintakate	-354 856	-361 107	0	-361 107	-311 775	49 332
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-354 856	-361 107	0	-361 107	-311 775	49 332
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-46,8	-46,0	0,0	-46,0	-38,6	7,4
Kokonaiskulut €/as	-46,8	-46,0	0,0	-46,0	-38,6	7,4
Toimintakate €/as	-42,4	-43,0	0,0	-43,0	-36,9	6,0
Tulos €/as	-42,4	-43,0	0,0	-43,0	-36,9	6,0
Verorahoitusosuus	90,7 %	93,4 %	0,0 %	93,4 %	95,7 %	2,2 %
Osuus toim.kuluista	0,5 %	0,9 %	0,0 %	0,9 %	0,7 %	-0,1 %

1.9. Nuorisotoimi (Tehtävä 38)

Vastuuhenkilö: Tero Vinterbäck, nuorisopäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Laitilan kaupungin nuorisotoimen ammatillinen nuorisotyö on tavoitteellista kasvatustyötä. Kasvatustyötä tehdään ammatillisista ennaltaehkäisevän ja erityisnuorisotyön lähtökohdista. Kasvatus nuorisotyössä on nuoria sekä yksilöinä että yhteisön jäseninä kasvattavaa. Nuorisotyöllä tavoitellaan nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistämistä, sosiaalista vahvistamista, nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta.

Nuorisolaki määrittelee nuorisotyön ja -politiikan kuuluvaksi kunnan tehtäviin sekä vastuun toteutuksesta kunnille, nuorisoyhdistyksille ja muille nuorisotyötä tekeville järjestöille. Nuorisolaki edellyttää kunnassa toteutettavan myös paikallista monialaista yhteistyötä nuorten hyvinvoinnin ja elinolojen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämiseksi.

Ennaltaehkäisevä nuorisotyö on erilaisten sosiaalisten ongelmien, kuten päihteiden käyttöön, rikolliseen käyttäytymiseen sekä erimuotoiseen syrjäytymiseen liittyvien ongelmien ennaltaehkäisyä. Ennaltaehkäisevä nuorisotyö on sekä kohdennettua että yleisesti sosiaalisesti vahvistavaa sekä fyysistä ja psyykkistä terveyttä ja hyvinvointia lisäävää toimintaa.

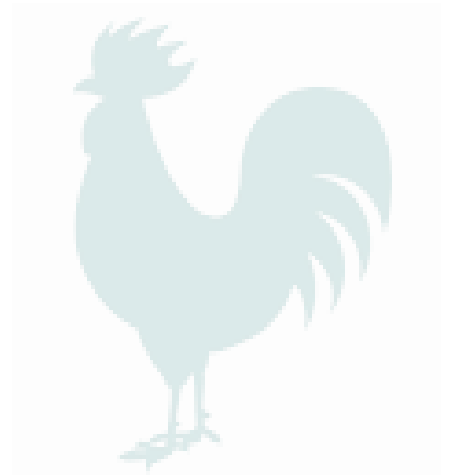
Nuorisotyötä tehdään kaupungin alueen lapsiin ja nuoriin (pääasiassa 10 - 28 -vuotiaat) kohdentuen ja heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan nuorisotyön keinoin edistäen paikallisesti, seutu- sekä maakunnallisesti ja työhön sisältyy piirteitä kansallisen ja kansainvälisen tason nuorisotyöstä. Laadukas ja oikea-aikainen ennaltaehkäisevä sekä korjaava nuorisotyö heijastuvat lasten ja nuorten hyvinvoinnin kautta heidän perheidensä hyvinvointiin sekä tulevaisuusorientoituneesti koko kaupungin väestön hyvinvointiin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Työn pääasiallinen tehtävä on nuorten kohtaaminen, läsnäolo, kasvamisen, oppimisen ja elämänhallinnan tukeminen sekä sosiaalinen vahvistaminen kokonaisvaltaisesti nuorisotyön keinoin koulun ja vapaa-ajan toimintaympäristöissä. Työmuotoina ovat avoin nuorisotyö (nuorisotalon toiminta), ryhmä- ja harrastetoiminta, jalkautuva nuorisotyö sekä yksilöllinen ohjaus.

Nuorisotyössä työskennellään pääasiassa työpareittain työn laadun ja asiakkaiden ja henkilöstön hyvinvointi ja turvallisuus huomioiden. Nuorisotalon ilta-aukioloaikoina työparityöskentely on välttämättömyys. Yksilötyössä ja nuorisotalon iltapäiväaukioloaikoina alakouluikäisten kohderyhmissä työskennellään työparitoimintaa suosien työn luonne ja ajantasaiset tarpeet (mm. asiakasmäärä, käsiteltävä asia) huomioiden.

Nuorisotoimi on vuonna 2023 järjestänyt monipuolisesti kasvatus- ja hyvinvointityötä tukevaa toimintaa eri ikäisten kohderyhmien lapsille ja nuorille ulottuen myös perheisiin ja muihin kaupunkilaisiin. Suurimpina tapahtumina ovat vuoden aikana olleet Rantabileet, ulkoilmaelokuva ja soihtukulkue. Rantabileiden osallistujamäärä oli odotettua heikompi huonosta säästä johtuen. Ulkoilmaelokuvan toteutuksessa ilmeni ilkeästä ja tapahtumapaikka osoittautui myös soveltumattomaksi kyseisen

toiminnan järjestämiselle muun muassa valaistuksen puutteesta johtuen. Soihtukul-
kue onnistui odotusten mukaisesti ja sai yhteistyökumppaneilta ja osallistujilta posi-
tiivista palautetta. Ostopalveluna on toteutettu elokuvasesityksiä Laitilan Kinosta ja
kerhotoimintana on toteutettu Aluehallintoviraston osittain rahoittamana kuntosa-
likerhoa kevät- ja syyskausilla ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sählykerhoa ja
lentopallokerhoa.

Kesällä 2023 järjestettiin Kesäduuniviikko yhteistyössä Laitila-Pyhäranta 4H -yhdis-
tyksen ja Laitilan Nuorisoverstas ry:n Maahanmuuttajat osaksi meitä -hankkeen
kanssa. Kesäduuniviikon aikana 12 nuorta sai ohjatusti tutustua kesätyön tekemi-
seen. Kesäduuniviikon lisäksi järjestettiin toista kertaa opiskeluhuollon koulukuraat-
torin kanssa Seiskakesä-ryhmä, joka oli tarkoitettu syksyllä 7. -luokan aloittaville nu-
orille. Ryhmä tutustui toisiinsa kesän ajan nuoriso-ohjaajan ja koulukuraattorin oh-
jauksessa ja tavoitteena oli madaltaa kynnystä yläkouluun siirtymisessä.

Nuorisotoimi on aktiivisesti mukana 4. ja 7. -luokkalaisten sekä lukion 1. -vuosilu-
kan ryhmätyksissä. Ryhmäytysteemaa jatketaan erityisesti 7. -luokkalaisiin kohdis-
tuen lukuvuoden aikana järjestettävillä vierailuilla Nuokkarille, joilla pyritään samalla
tutustuttamaan nuoria Nuokkarin toimintaan ja madaltamaan osallistumiskynnyttä.

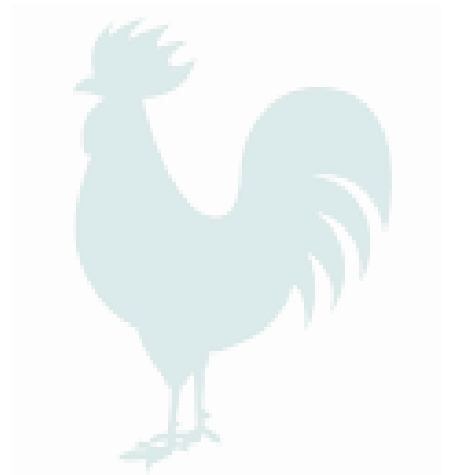
Yhdistysyhteistyön ja lasten ja nuorten hyvinvointityön koordinointi kuuluvat nuori-
sotoimen hallinnon tehtäviin. Yhdistysilta järjestettiin 8.11.2023 ja Lasten ja nuorten
hyvinvointiryhmä kokoontui 11.12.2023.

Etsivä nuorisotyö on aloittanut pienryhmätoiminnan uutena toimintamuotona
Varpeen koulun neljälle eri pienryhmälle säännöllisesti kuukausittain. Toiminta pai-
nottuu kohdennettuun ennaltaehkäisevään nuorisotyöhön asiakaskunnille, joiden
voidaan arvioida olevan tavanomaista suuremmassa syrjäytymisriskissä ja etsivän
nuorisotyön palveluiden tarpeessa myöhemmin elämässään. Etsivän nuorisotyön jal-
kautumista on toteutettu säännöllisesti kerran kuukaudessa Laitilan lukiossa ja Län-
sirannikon koulutus Oy WinNovassa.

Nuorisojärjestöjen ja -yhdistysten toimintaa on tuettu perus-, kohde- ja toiminta-
avustuksin.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Nuorisotoimen kokonaistoteuma on 109,6%. Kokonaistoteuman ylitys johtuu tuot-
tojen merkittävästä (38,6%) alituksesta: vuoden 2023 toimintatuloista puuttuu avus-
tuksia noin 40 tEUR, jotka ovat kirjautuneet jo vuodelle 2022 projektin avustuksen
virheellisen jaksottamisen johdosta vuoden 2022 luvuissa. Talousarvioon 2023 näh-
den vuoden 2023 kokonaistoteuma olisi 97% ilman edellä mainittua virhettä. Lisäksi
koulussa tehtävän nuorisotyön projektin avustuksesta on loppuvuoden 2023 aikana
jaksotettu ennakoitua suurempi osa vuodelle 2024 vastaamaan projektin menojen
painottumista vuodelle 2024. Menojen alitus (93,8%) selittyy keskeisimmin edellä
mainitun koulussa tehtävän nuorisotyön menojen alituksella sekä jakamatta jää-
neellä 6 240 EUR perus- ja kohdeavustuksella.

HENKILÖSTÖ

Nuorisotoimen henkilöstö	Henkilötyövuodet
nuoriso-ohjaaja	1,4 htv
koulunuorisotyöntekijä	0,4 htv
etsivät nuorisotyöntekijät	2 htv
nuorisopäällikkö	1 htv

Nuorisotoimessa on vuoden 2023 aikana ollut avoinna toistaiseksi voimassa oleva nuorisopäällikön virka, osa- ja määräaikaisen nuoriso-ohjaajan tehtävä sekä koulu- nuorisotyöntekijän määräaikainen tehtävä. Nuorisopäällikön virka ja osa- ja määräaikaisen nuoriso-ohjaajan tehtävä täytettiin 2/2023 alkaen. Koulunuorisotyöntekijän määräaikainen tehtävä täytettiin 7/2023 alkaen.

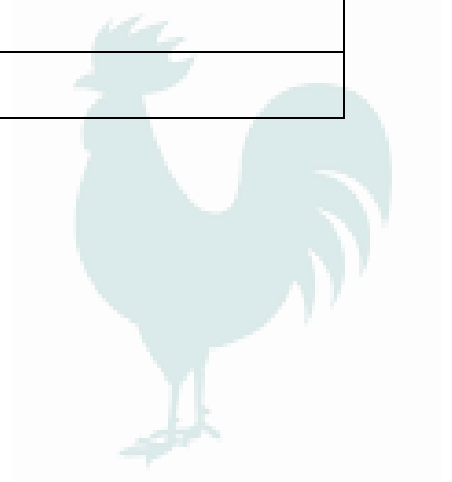
ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITTÄVYYDESTÄ

Nuorisotoimen sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Sivistusvaliokunnalle toteuma tiedotetaan kolmen kuukauden välein. Lisäksi nuorisotoimessa suoritetaan säännöllisesti sisäistä valvontaa, kuten irtaimiston tarkistus.

Nuorisotoimessa on tehty riskien arviointia. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Lisäksi riskiarviot on käsitelty toimintasuunnitelman mukaisesti järjestetyssä työpaikkaselvityksessä.

Nuorisotoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota ja seurataan esimerkiksi järjestämällä säännöllisesti tiimipalavereita. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeinen viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja oikeasta tiedotuksesta huolehditaan.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Paloaseman nuorisotilan monipuolinen käyttö	Tila vuokrataan myös muiden toimijoiden käyttöön	Paloaseman nuorisotilan käyttöaste mahdollisimman korkealla	<p>Pienryhmät: kesäduuniviikko (1kpl), seiskojen vierailut (13kpl), yläkoulun pienryhmät (8kpl), seiskakesä (6kpl), Tutkintoon valmistava koulutus (TUVA) (5kpl), VALMO (3kpl), Nuorisoverstas (3kpl)</p> <p>Yleisen nuorisotyön yksilötapaamiset (2kpl).</p> <p>Avoin toiminta: Nuokkari-illat (135kpl), alakoulun Nuokkarit (43kpl).</p> <p>Etsivän nuorisotyön avoin toiminta: Olkkis (37kpl), Perusperjantai (43kpl).</p> <p>Yksityistilaisuuksia (20kpl).</p>

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
----------------	-------------------	-------------------------------	------------------

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Avoimen nuorisotoiminnan käyntimäärät 3000/vuosi	Nuorisotyön dokumentointijärjestelmä NuoDo	Nuorisotilan avoimen toiminnan kävijämäärä	<p>NuoDo säännöllisessä käytössä. Alakoulun Nuokkarilla kävijöitä 870 hlöä, Nuokkari-illoissa kävijöitä 1462 hlöä. Yhteensä 2332 hlöä.</p> <p>Etsivän nuorisotyön palvelujen avoin nuorisotoiminta kirjataan Parentiin. Olkkiksen kävijämäärä 90 hlöä, Perusperjantai kävijämäärä 28 hlöä. Yhteensä 118 hlöä.</p> <p>Yhteensä 2450 hlöä.</p>

Monipuoliset tapahtumat monipuolistavat perustointia

Tapahtumien määrän mittainen

Tapahtumien määrä

Tapahtumat Nuokkariilla: kalenterivuoden teemaillat 5kpl, Unelmien liikuntapäivä, ruokailtoja 15kpl, joista kansainvälisellä teemalla 4kpl, Lyriikkapaja ja Kake Karissonin keikka, Kaverikoirat, Etsivän nuorisotyön kesäduuni pop-up 2kpl, peliturnauksia 16kpl. Yhteensä 40kpl.

Tapahtumat muualla: elokuva Kinossa 3kpl, grillailua Sirpunpuistossa, Nuvan vaalipaneeli WinNovassa, pääsiäisen munajahti ympäri Laitilaa, rantabiilet, melontakokeilut särkijärvellä 2kpl, lasten ja nuorten iltatori, ulkoilmaelokuva, soih-tukulkue. Yhteensä 12kpl.

Retket: hiihtolomaretki Ideaparkiin, kesälomaretki Särkänniemeeseen, syyslomaretki Iso-Omena ja Linnanmäen Valokarvevaaleille. Yhteensä 3kpl.

Jalkautumiset: perusnuorisotyö jalkautunut Varpeelle ja Kappeli-mäen koululle yhteensä pitkälle välitunnille (11kpl), etsivä nuorisotyö jalkautunut WinNova (9kpl), lukio (8kpl), Nuorisoverstas (1kpl). Perusnuorisotyö ja etsivä nuorisotyö jalkautuneet koulunpää-tösviikonloppuna (1kpl) ja Munamarkkinoilla (2kpl) ja uuden vuoden juhlassa (1kpl). Yhteensä 33kpl.

Etsivän nuorisotyön vierailut Varpeen 9.-lk. opo-tunneille (6kpl).

Ylimääräiset Nuokkarin aukioloillat: Koulunpäättöviikonloppuna la 3.6.2023 ja Munamarkkinoilla la 17.6.2023, lauantaisin syyskaudella 4kpl, aamunuokkari 2kpl, uuden vuoden aattona. Yhteensä 9kpl.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Nuorten työllisyyden tukeminen – nuorisotyöttömyyden vähentäminen	Oppilaitosten ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten saattaminen työllisyyttä edistäviin palveluihin. Yhteistyö työllisyyden palveluiden kanssa	Parentin toimenpideohjauksien ja asiakkuuksien päättymisten syyskuun työllisyyden osalta. Työllisyyskatsauksen seuranta	Toteutunut. Työllistämistä tukevaa toimintaa 5kpl, joista 1kpl päättynyt avoimille työmarkkinoille. Yhteistyötä työllisyyden kuntakokeilun eri toimijoiden kanssa on käynnistetty palaverien (2kpl) ja yhteistyö on lisääntynyt asiakasohjauksin.
Nuorten osallistaminen kaupungin kehittämiseen	Nuorten kuulemispäivä paritominoina vuosina	Kuulemispäivässä sovittujen toimenpiteiden toteumat suhteessa toimenpiteisiin	Ei toteutunut.

Hyvinvoiva henkilöstö

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Työn ja vapaa-ajan tasapainottaminen	Työajanseuranta mahdollistaa myös työvuorojen suunnittelun	Työvuorovelho-ohjelman käyttö ja työntekijöiden kokemus vähintään tasolla hyvä.	Toteutunut. Työvuorovelho käytössä työvuorosuunnittelussa ja ohjelman mobiilileimaus käytössä kaikilla yksikön työntekijöillä. Työntekijöiden käyttökokemus kiitettävällä tasolla. Ohjelma mukautuu kiitettävästi nuorisotoimen yksikön tarpeisiin.

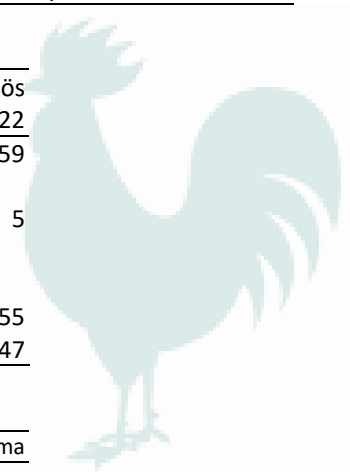
Työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen omaan työhön	Kehityskeskustelut	Kehityskeskustelujen määrä suhteessa työntekijöiden määrään	Toteutunut. Kehityskeskustelut toteutettu vakituisen henkilökunnan (3) ja määräaikaisen henkilökunnan (1) kanssa. Työntekijöiden kokemus vaikutusmahdollisuuksista omaan työhön parantunut ja on vähintään tasolla hyvä.
---	--------------------	---	--

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Nuorisotoimen avoimen toiminnan kävijämäärät	2 450	3 000	2 259
Nuorisotoimen omat tapahtumat ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestetyt tapahtumat	55	20	5
Koulunuorisotyö h/vuosi	300	180	755
Etsivä nuorisotyö asiakkaat	42	50	47

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	98 701	91 919	0	91 919	35 469	-56 450
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	98 701	91 919	0	91 919	35 469	-56 450
Menot	-295 503	-381 979	0	-381 979	-358 373	23 606
KL menot	-7 854	-16 690	0	-16 690	-13 442	3 248
Menot yht.	-303 358	-398 669	0	-398 669	-371 815	26 854
Toimintakate	-204 657	-306 750	0	-306 750	-336 346	-29 596
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-204 657	-306 750	0	-306 750	-336 346	-29 596
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-36,2	-47,4	0,0	-47,4	-44,1	3,4
Kokonaiskulut €/as	-36,2	-47,4	0,0	-47,4	-44,1	3,4
Toimintakate €/as	-24,5	-36,5	0,0	-36,5	-39,9	-3,4
Tulos €/as	-24,5	-36,5	0,0	-36,5	-39,9	-3,4
Verorahoitusosuus	67,5 %	76,9 %	0,0 %	76,9 %	90,5 %	13,5 %
Osuus toim.kuluista	0,4 %	0,9 %	0,0 %	0,9 %	0,8 %	-0,1 %

1.10. Liikuntatoimi (Tehtävä 39)

Vastuhenkilö: vapaa-aikapäällikkö Emilia Andersson

TOIMINNAN KUVAUS

Liikuntatoimi järjestää ja kehittää liikuntapalveluja ja -alueita siten, että kaupunkilaisilla on monipuoliset ja tasapuoliset mahdollisuudet liikunnan harrastamiselle ympäri Laitilaa. Liikuntatoimi tukee paikallisia liikuntajärjestöjä niiden toiminnassa ja avustaa kylien kenttien peruseränneuksissa ja -korjauksissa. Laitilalaisia kannustetaan liikkumaan järjestämällä kunto- ja terveysliikuntatapahtumia, yhteistyöverkostoa kehittämällä ja tiedotusta tehostamalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

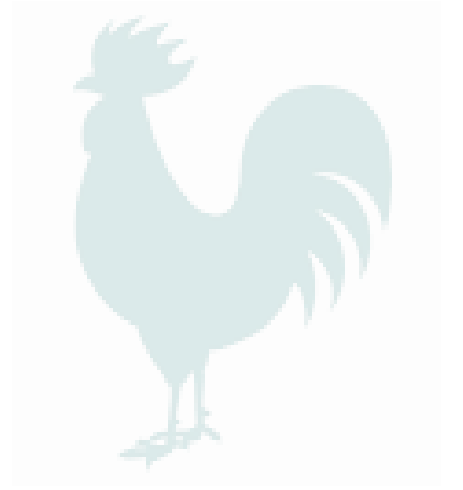
Liikuntatoimen tehtävä muodostuu liikuntatoiminnan, urheilutalon, FinnLamex-hallin (monitoimihalli), jäähallin, uimahallin, koulujen liikuntasalien, urheilukentän ja muiden liikunta-alueiden kuten frisbeegolfradan, Matikan pururadan, seitsemän yleisen uimarannan ja pesäpallokenttien jne. osatehtävistä. Liikuntatoimen hallinnosta ja asioiden valmistelusta vastaa vapaa-aikapäällikkö tarvittaessa apuna liikuntapaikkamestari.

Tasokkaat liikuntapaikat toimivat kaupungin vetovoima- ja viihtyisyystekijöinä, ja sen vuoksi niiden kunnosta tulee huolehtia. Isompien liikuntapaikkojen (uimahalli, monitoimihalli ja jäähalli) lisäksi panostetaan myös pienempien liikuntatilojen saavutettavuuteen. Vuonna 2023 peruskorjaukset olivat maltillisia, mutta tulevaisuuden haasteena ovat joidenkin liikunta-alueiden suuret peruseränneus ja -korjaussuunnitelmat. Lisäksi taloudellisena haasteena on inflaation seurauksena hintojen nousu, joka vaikuttaa käyttötalouteen eteenkin polttoaineiden ja sähkön osalta. Vuonna 2023 kului euroissa noin 7 % vähemmän polttoaineisiin kuin vuonna 2022.

Avustuksia jaetaan peruseränneuksina ja kohdeavustuksina sekä kenttämäärärahaa haja-asutusalueiden liikuntapaikkojen peruseränneuksiin ja alueen kehittämiseen. Avustusten hakua on kevennetty luomalla oma webropol-pohjainen kysely. Samalla kohdeavustuksen ja kenttämäärärahan hakuaikaa on laajennettu vuonna 2023 helmikuun alusta marraskuun loppuun asti. Tavoitteena on saada avustuksista yhteneväiset ja tasapuoliset, sekä hakijoille helposti käytettävissä oleva hakemuslomake. Saadun palautteen perusteella toimintaa kehitetään jatkuvasti. Vuonna 2023 avustuksia on haettu aikaisempiin vuosiin verrattuna vähemmän.

Laitilan kaupungin alueella on yhteensä seitsemän yleistä uimarantaa. Kahdella rannalla, Särkijärvi ja Mustajärvi, on rantsauna. Yleisten uimarantojen määrää on syytä tarkastella kriittisesti, sillä seitsemän yleistä uimarantaa on melko suuri määrä Laitilan kokoisessa kaupungissa. Mikäli yleisiä uimarantoja aiotaan vähentää, voidaan poistettavien yleisten uimarantojen ylläpito tarjota alueen yhdistykselle kaupungin edelleen omistaen maat. Näin ranta pysyy kunnossa alueen uimareille ja ylläpidosta vastaava yhdistys voi hakea tarvittaessa kaupungilta kenttämääräraha-avustusta.

Liikuntapaikkojen varausjärjestelmä on sähköinen Timmi-järjestelmä, jota varaaja voi käyttää ajasta ja paikasta riippumatta. Liikuntatoimi kartoittaa ja tarvittaessa kilpailuttaa myös vaihtoehtoisia varausjärjestelmiä mahdollisten kustannusten säästämiseksi unohtamatta järjestelmän käytettävyyttä.

Vapaa-aikapäällikölle kuuluvat liikuntahallinnon lisäksi mm. erilaisten liikuntatapah-
tumien järjestäminen. Liikuntatoimi on järjestänyt vuonna 2023 Päivätansseja ja ol-
lut mukana Varttuneenväen viikon suunnittelussa ja osittain toteutuksessa, sekä ul-
koilmaelokuva -tapahtumassa. Vapaa-aikapäällikkö on ohjannut kerran viikossa tuo-
lijumppaa, jonka kävijäkeskiarvo on 48 henkilöä. Liikuntapaikkojen ja -alueiden ope-
ratiivisesta toiminnasta vastaa liikuntapaikkamestari henkilökuntanaan kolme vaki-
tuista ja yksi 0,5htv määräaikainen urheilualueiden hoitajaa. Liikuntapaikkamestari
on mukana asiantuntijana mm. talousarvion laatimisessa.

Uimahallin palvelut on hankittu viime vuosina ostopalveluna Suomalainen uima-
koulu Oy:ltä. Sopimus on kattanut uimahallin henkilöstön, uimaopetuspalvelut, uin-
ninvalvonnan, liikunnanohjauspalvelut sekä kassa- ja kahvilapalvelut. Uimahallin ke-
hittämisen työpanos ja työnjohtotehtävät ovat kuuluneet niin ikään palveluntuotta-
jalle.

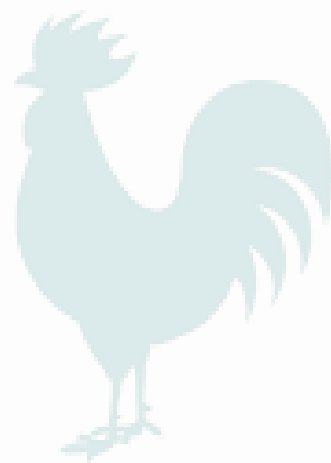
Jäähallitoiminnan tavoitteena on jäähallipalvelujen tarjoaminen elokuun puolivälistä
maaliskuun loppuun ulottuvalla jäädytyskaudella. Nykyinen sopimus jäähallin hoi-
dosta ja ylläpidosta Jääkukko Oy:n ja kaupungin välillä on tehty vuonna 2019. Sopi-
muksen sisältöä on tarkasteltu vuonna 2023 tavoitteena selkeyttää sopimuksen si-
sältöä. Liikuntapaikkahoitajien työpanosta ohjataan edelleen sovittuihin jäähallin
työtehtäviin.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Liikuntatoimen menot olivat vuonna 2023 107,7 %, mikä tarkoittaa euroina noin
156 000 ylitystä. Ylitys johtuu uimahallin sisäisen vuokran noin 175 000 euron ylityk-
sestä. Tulojen toteuma on 71,7 %, joten tavoitteesta jäätiin noin 39 000 euroa.

HENKILÖSTÖ

Liikuntatoimen henkilöstön henkilökunnan määrässä ei ole tapahtunut muutoksia.
Liikuntapaikkojen määrä ja laajuus tuovat vuosittain haastetta liikuntapaikkahoita-
jien riittävyteen. Vuoden 2023 syksynä tuli uutena liikunta-alueena varttuneelle vä-
elle suunnattu ulkokuntosali. Kertyneitä ylityötunteja pyritään pitämään mahdolli-
suuksien mukaan vapaina. Liikuntapaikkamestari on mukana ilta- ja viikonloppu kier-
rossa, jotta työkuorma pysyisi kohtuullisena.

<i>Vakanssinimi</i>	<i>Kokonaismäärä</i>	<i>Määräaikaiset kokonaismäärästä</i>	<i>Osa-aikaiset kokonaismäärästä</i>
Vapaa-aikapäällikkö	1		
Liikuntapaikkamestari	1		
Liikuntapaikkahoitaja	3,5	0,5	

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIIT- TÄVYYDESTÄ

Sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti nou-
dattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan
valvomisesta. Sisäinen valvonta toimii ja on riittävää.

Liikuntatoimessa merkittävimmät riskit ovat ammattitaitoisen henkilökunnan riittä-
vyys ja henkilökunnan jaksaminen. Eteenkin talvikaudella, jos on lunta ja pakkasta,
ovat työpäivät erittäin kiireisiä, kun asianmukaisia talviliikuntapaikkoja pyritään te-
kemään mahdollisimman laajalle käyttäjäryhmälle. Kesällä haasteena ovat siirtymät

eri liikuntapaikoille, koska mm. yleisiä uimarantoja on eri puolilla Laitilaa. Lisäksi työ-
koneiden ja -laitteiden, sekä -välineiden oikeaoppinen ja turvallinen käyttö vähen-
tävät tapaturmariskiä.

Liikuntapaikat kokivat pientä ilkeävaltaa, mutta ne saatiin selvitettyä asianosaisten
kesken.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Liikuntatilojen käyttöas- teen nosto	Lisätään tietoa liikuntatiloista	Käyttöaste (mittari: aikaisemmat vuodet)	Käyttöaste on pysynyt samana

Vastuu ympäristöstä

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Poltto- ja voiteluöljyn käy- tön vähentäminen	Sähkökäyttöisiä ajoneuvoja lii- kuntatoimen käyttöön	Poltto- ja voiteluöljyn tarpeen määrä vähenee vuosittain (mittari: verrataan edellisiin vuosiin)	Vuoteen 2022 verrat- tuna vuonna -23 on poltto- ja voiteluainei- siin kulunut 7 % vä- hemmän euroja.

Tavallista paremmat peruspalvelut

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Monipuolisia tapahtumia yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden ja kol- mannen sektorin kanssa	Järjestetään monipuolisesti ta- pahtumia yhteistyössä	Tapahtumien ja yhteistyökumppa- neiden määrä	Päivätansseja 5, ulkoil- maelokuva, varttu- neenväen viikon tapah- tummat, yhteistyökump- paneita: 6

Ketterä mukautuminen muutoksiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Paikallinen, säännöllisesti kokoontuva liikuntafoo- rumi	Kutsutaan liikuntajärjestöt säännöllisesti yhteen keskus- telemaan ajankohtaisista asi- oista	Foorumien ja osallistuneiden yhdis- tysten määrä	Kaksi foorumia toteu- tunut.

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Työmäärän pysyminen kohtuullisena	Kausipalaverit kahdesti vuo- dessa, kehityskeskustelut vuo- sittain	Käytyjen keskustelujen määrä	Eivät toteutuneet suunnitellusti

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöaste	24	85	22
Avustuksia hakeneiden määrä	7	16	17
Liikuntatoimen tapahtumat (yksin tai yhteis- työssä)	8	5	0
Liikuntaryhmien osallistujamäärät	48	45	0

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	107 509	137 338	0	137 338	98 430	-38 908
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	107 509	137 338	0	137 338	98 430	-38 908
Menot	-1 763 558	-1 901 879	-14 000	-1 915 879	-2 075 248	-159 369
KL menot	-12 944	-17 230	0	-17 230	-16 834	396
Menot yht.	-1 776 502	-1 919 109	-14 000	-1 933 109	-2 092 082	-158 973
Toimintakate	-1 668 993	-1 781 771	-14 000	-1 795 771	-1 993 652	-197 881
Poistot	-108 442	-118 540	0	-118 540	-102 255	16 285
Netto	-1 777 435	-1 900 311	-14 000	-1 914 311	-2 095 907	-181 596
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-212,2	-228,3	-1,7	-230,0	-247,9	-17,9
Kokonaiskulut €/as	-225,2	-242,4	-1,7	-244,1	-260,0	-15,9
Toimintakate €/as	-199,4	-212,0	-1,7	-213,7	-236,2	-22,6
Tulos €/as	-212,4	-226,1	-1,7	-227,8	-248,4	-20,6
Verorahoitusosuus	94,3 %	93,3 %	100,0 %	93,3 %	95,5 %	2,2 %
Osuus toim.kuluista	2,2 %	4,2 %	18,9 %	4,3 %	4,6 %	0,4 %

2. VAKKA-SUOMEN KANSALAI SOPISTON JOHTOKUNTA

2.1. Vakka-Suomen kansalaisopisto (Tehtävä 40)

Vastuuhenkilö: kansalaisopiston rehtori Tomi Kangas

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkaille monipuolista vapaan sivistystyön koulutusta ja mahdollisuuksia oppimiseen ja omaehtoiseen itsensä kehittämiseen. Opiston toiminta perustuu opiskelijan omien lähtökohtien ja valintojen kunnioittamiseen ja luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle sekä elämää yleensä että työelämää varten. Vakka-opisto järjestää kaikenikäisille suunnattua taivoitteellista, monipuolista harrastepohjaista aikuisopetusta, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattua taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta sekä avointa korkeakouluopetusta ja mahdollisesti myös täydennyskoulutusta eri henkilöstöryhmille.

Kansalaisopiston laajan toiminta-alueen eri osissa on mahdollista painottaa erilaisia oppiaineita. Koko opiston mittakaavassa painopistealueina ovat käden taidot, taideaineet sekä liikunta, terveys ja hyvinvointi, minkä lisäksi voidaan painottaa kielten, tietotekniikan ja yhteiskunnallisten aineiden koulutusta. Tärkeinä koulutustehtävinä ovat tietoyhteiskunnan vaatimien perustaitojen lisääminen sekä yleisten kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen. Kattavana periaatteena koko toiminnassa on paikallisuuden ja paikalliskulttuurin tukeminen sekä paikallisen kulttuuriperinnön vaaliminen kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen. Kaikessa opiston toiminnassa huomioidaan kestäväen kehityksen periaatteet. Opisto on saanut kestäväen kehityksen sertifikaatin keväällä 2016 ja se on uusittu keväällä 2019 ja toisen kerran vuodenvaihteessa 2022-2023.

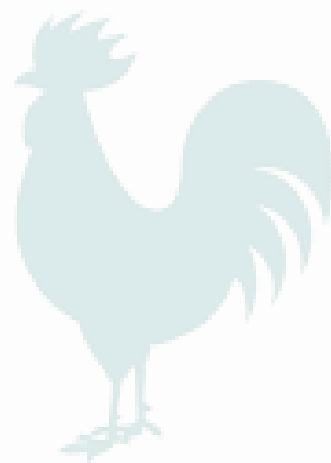
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Seudullinen, Laitilan kaupungin ylläpitämä Vakka-Suomen kansalaisopisto on toiminut vuodesta 2007 lähtien. Kansalaisopisto tarjoaa palveluja kattavasti koko kuuden kunnan toiminta-alueen (Laitila, Pyhäranta, Uusikaupunki, Taivassalo, Kustavi ja Vehmaa) vuosittain yli sadassa eri toimipisteessä.

Vakka-Suomen kansalaisopisto tekee yhteistyötä seudun muiden oppilaitosten ja etenkin alueen muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa (erityisesti Rauman, Salon ja Turun seutujen kansalaisopistojen kanssa). Edellä mainituissa yhteistyöverkostoissa voidaan toteuttaa kehittämishankkeita, joihin haetaan erillisrahoitusta.

Vapaa sivistystyö sai uuden koulutustehtävän järjestää maahanmuuttajille kieltenopetusta osana kotoutumista vuoden 2018 alusta lähtien. Tämän johdosta opisto järjestää aiempaa enemmän kielten opetusta, joka on uuden koulutustehtävän mukaista. Koulutus on suunnattu maahanmuuttajille, jotka eivät voi opiskella kokopäiväisesti ja se tarjoaa mahdollisuuden opiskella suomea osa-aikaisesti, joustavasti ja toiminnallisesti. Koulutusta toteutetaan tehtävää varten haetulla erillisrahoituksella.

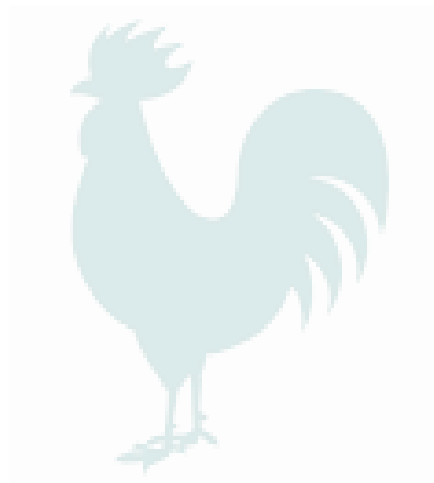
Syksystä 2022 lähtien on ollut mahdollista suorittaa tiettyjä Vakka-Suomen kansalaisopiston järjestämiä kursseja myös osaamisperusteisesti eli tehdä kansalaisopistossa hankittu osaaminen näkyväksi myös opintopisteiden kautta. Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta vahvisti kokouksessaan 14.6.2023 osaamisperusteisesti

toteutettavien kurssien opetussuunnitelman, ja syksyn 2023 opetustarjonnassa oli yhteensä 17 ns. opintopistekurssia.

HENKILÖSTÖ

Vakka-Suomen kansalaisopiston henkilökunta on v. 2023 ollut seuraava: 1) kokoaikainen rehtori, jonka työaika jakaantuu joustavasti sekä Laitilan toimiston että Uudenkaupungin toimiston kesken; 2) kokoaikaiset suunnittelijat Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa; 3) kokoaikaiset opistosihteerit Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa (vuoden aikana resurssi oli jaettu kolmen eri henkilön kesken yhden heistä ollessa osa-aikaisella eläkkeellä); 4) kolme päätoimista opettajaa (käden taidot, kielet ja liikunta), joiden työpanoksesta virkaehtosopimuksen mukaisesti n. 38 % osoitetaan oman oppiaineryhmän kurssien suunnitteluun ja muuhun kehittämistoimintaan koko opiston toimialueella; 5) osa-aikainen valvoja Uudenkaupungin Kräkin talon toimipisteessä 6) tuntipalkkainen iltavalvoja Laitilan keskustan alueella sekä 7) Pyhärannassa, Taivassalossa, Kustavissa ja Vehmaalla osa-aikaiset osastonjohtajat. Edellä luetellun vakinaisen henkilöstön lisäksi Vakka-opistossa työskentelee lukuvuositain yhteensä jopa noin 200 sivutoimista tuntiopettajaa ja luennoitsijaa.

VAKKA-SUOMEN KANSALAI- OPISTO, HENKILÖSTÖ	
rehtori	1
suunnittelija	2
opistosihteerit	2
päätoiminen opettaja	3
osa-aikainen osastonjohtaja (20 %)	4
valvoja, Uusikaupunki, osa-aikainen	1
valvoja, Laitila, osa-aikainen	1
tuntiopettajia ja luennoitsijoita (sivutoimisia)	n. 200 /lv

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen kansalaisopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisesta sekä toiminnan valvomisesta. Vakka-opisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä. Lisäksi noudatetaan toimialaa koskevaa lainsäädäntöä sekä muita kansalaisopistoa ja sen ylläpitoa koskevia sopimuksia.

Taloudellisen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-opiston johtokunnalle toteuma on tiedotettu ja tiedotetaan jokaisessa johtokunnan kokouksessa ja sivistysvaliokunnalle kolme kertaa vuodessa.

Opiston kurssimaksut laskutetaan opiston toimistojen kautta osana Laitilan kaupungin myyntireskontraa, saatavien perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä sekä laskutus- ja perintäohjeita.

Kansalaisopiston rehtori suorittaa säännöllisesti esimiehelle kuuluvaa sisäistä valvontaa (esim. palkkatietojen tarkastukset, laskutusten tarkastus, henkilökunnan koulutuspäivien osallistumisen seuranta ym.).

Sivistystoimen työyksikköjä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty talvesta 2014 lähtien, nykyään tiedot merkitään Targetor-ohjelmaan. Vakka-opisto on ollut tiiviinä osana sivistystoimen yleistä arviointia, havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu eteenpäin ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Laitilan kaupungin sivistystoimella on valmiussuunnitelma poikkeusoloihin varautumiseen. Työyhteisön työhyvinvointiin kiinnitetään kansalaisopistossa erityistä huomiota.

Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän oikea-aikaisuus ja oikeellisuus on keskeistä viestinnän riskien hallinnassa. Riittävästä, ajantasaisesta ja monipuolisesta tiedotuksesta huolehditaan myös sosiaalisen median kanavissa.

Vakka-Suomen kansalaisopiston rehtorin tekemistä viranhaltijapäätöksistä (ratkaisuvallalta määritelty kaupungin hallintosäännössä) pidetään päätöspöytäkirjaa ja tarvittaessa annetaan tarkempi yksilöinti opiston johtokunnan kokouksissa. Vakka-opiston toimialueen sivistystoimesta vastaavat viranhaltijat saavat 3-4 kertaa vuodessa ns. alueellisissa opistokokouksissa selvityksen kansalaisopistoa koskevista asioista. Vakka-opiston johtokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen Laitilan kaupunginhallitukselle ja osakaskuntien kaupungin-/kunnanhallituksille tiedoksi.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

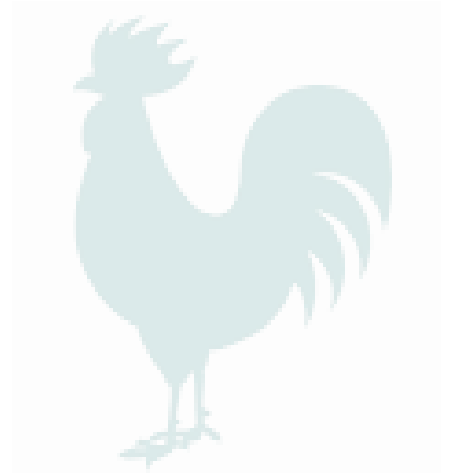
Vakka-Suomen kansalaisopistossa v. 2023 tuloja saatiin 111,7 % budjetoidusta. Tulojen budjetoitua suurempi määrä johtuu ennen kaikkea muutaman osakaskunnan menojen ylityksistä, kuntien maksaessa omat ylittyneet menonsa todellisen osakaskuntakohtaisen toteutuman mukaan ylläpitäjä Laitilalle. Kurssimaksutuloja saatiin vain n. 90 % ennakoidusta, eli kasvaneista opiskelijamääristä huolimatta kurssimaksutulot kokonaisuudessaan jäivät samalle tasolle kuin vuonna 2022.

Opiston menot yhteensä (sisältäen kustannuslaskennalliset erät eli KL-menot) ylittivät jonkin verran eli 68 900 euroa, menojen toteutumisprosentin ollessa 104,4 % ja loppusumman n. 1 634 529 euroa. Vakka-opiston taloudessa huomioidaan myös kustannuslaskennalliset erät (KL-menot eli palkkahallinnon kustannukset ja muut vyörytetyt kustannukset), jotta nämä voidaan ottaa huomioon eri osakaskuntien maksuosuuksia määriteltäessä. Menot ylittivät ennen kaikkea tuntiopetuksen palkkakustannusten ja palkan sivukulujen osalta. Tuntiopetuksen menot ylittivät mm. runsaiden sairastumisten takia, koska OVTES:in määräysten mukaisesti tuntiopettajille maksettiin sairausajan palkkaa, samaan aikaan kun maksettiin palkkaa sijaisille.

Palvelujen ostoissa säästettiin jonkin verran, samoin kuin aineiden ja tarvikkeiden hankinnassa. Vuokratulot ylittivät yli 30 000 euroa, vuokratuluista varsinkin Laitilan kaupungin sisäiset vuokrat olivat lähes 31 000 euroa enemmän budjetoituun verrattuna.

Tehtävä alittuu talousarvion neton osalta n. 9 200 euroa toteutumaprocentin ollessa 99 %. Menoja oli budjetoitua enemmän, mutta vastaavasti tulojen osuuden kasvu oli vielä hieman suurempi kuin ylittyneiden menojen.

Toteutuneiden opetustuntien määrä nousi hieman verrattuna vuoteen 2022. Opiskelijamäärät kasvoivat sekä henkilöittäin (ns. netto-opiskelijat) että kurssilaisten osalta laskettuna.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET*Kestävä ja tasapainoinen talous*

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston rahoitusohjelman ja tulo-rahoituksen tason turvaaminen	Ylläpitäjä Laitilan ja muiden osakaskuntien maksuosuuksien tason varmistaminen sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Ylläpitäjän ja osakaskuntien maksuosuuksien säilyttäminen vähintään nykytasolla sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen haku	Maksuosuuksista on neuvoteltu osakaskuntien kanssa touko-kesäkuussa. Osakaskunnat pitävät maksuosuutensa vuodeksi 2024 vähintään ennallaan tai nostavat sitä (Laitila ja Taivassalo). Kalenterivuoden aikana on saatu päätökset yhteensä 90 550 euron valtionavustuksista OKM:lta ja OPH:lta.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Vakka-opiston vuonna 2016 saaman oppilaitosten kestävä kehityksen sertifikaatin säilyttäminen (sertifikaatti uusittava 3 vuoden välein) ja jatkuva toiminnan kehittäminen sertifikaatin edellyttämällä tavalla	Opiston jokapäiväinen toiminta noudattaa kestävä tulevaisuuden kriteereiden vaatimuksia ja henkilöstö (tuntiopettajat mukaan lukien) toimii kriteereiden mukaisesti	Kestävä kehityksen sertifikaatille on tietyt kriteerit, joiden noudattamista seurataan jatkuvasti sertifikaatin myöntäjän taholta	Sertifikaatti saatiin virallisesti uusittua alkuvuonna 2023, joulukuussa 2022 tehdyn auditoinnin pohjalta. Opisto on noudattanut sertifikaatin kriteereitä ja erillistä, opiston sisällä laadittua kestävä tulevaisuuden kehittämissuunnitelmaa on toteutettu koko kalenterivuoden.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Opiston kurssitarjonnan laadun ja laajuuden varmistaminen ja mahdollisimman kattava toteutus koko toimialueella	Opiston kurssitoiminnan laadukkuus, laajuus ja kattava toteuttaminen. Rahoituksen varmistaminen, jotta monipuolista kurssitarjontaa eri kohderyhmille kyetään toteuttamaan mahdollisimman laajana ja kattavasti lähipalveluperiaatteella koko toimialueella	Vakiinnutetaan vuosittain toteutuneiden opetustuntien määrä – koronatilanteen salliessa – koko opiston opetustuntiin. Tavoitteena on järjestää jokaisessa osastossa koulutusta vähintään 6-8 opiston oppiaineessa. Tavoitteena on järjestää opetusta vuosittain 100 toimipaikassa ja vakiinnuttaa etäkurssien toiminta	Kalenterivuonna 2023 toteutui yhteensä 16 845 opetustuntia. Opetusta järjestettiin 101 eri toimipaikassa ja etäkurseja toteutui 26. Koulutusta toteutui eri osastoissa tavoitteen mukaisesti, eli jokaisessa osastossa 6-8 opiston oppiaineessa.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kansalaisopiston toiminnan mukauttaminen mahdollisiin äkillisiin muutoksiin (pandemia, maahanmuuttajat jne.) ja joustava reagointi kurssi-toiveisiin	Seurataan aktiivisesti yhteiskunnallista tilannetta ja tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa, jotta säilytetään valmius toimia ripeästi kulloisenkin olosuhteen edellyttämällä tavalla	Kyetään perustamaan nopeasti uusia ryhmiä tai kursseja toiveiden ja tilanteen niin edellyttäessä. Toteutetaan opiston suunniteltua ohjelmaa mahdollisimman kattavasti ulkopuolisista muuttujista huolimatta	Kalenterivuonna 2023 perustettiin yhteensä 32 uutta kurssia kesken lukuvuoden, näistä 30 toteutui. Kalenterivuonna 2023 ei ollut erityisiä ulkopuolisia muuttujia, vaan opiston ohjelmaa kyettiin toteuttamaan varsin suunnitellusti.

Kansalaisopiston jatkuva pitkän tähtäimen kehittämis-toiminta sekä vuonna 2018 vapaalle sivistystyölle siirre-tyin maahanmuuttajien kou-lutustoiminnan kehittämi-nen ja ylläpito	Osallistutaan erillisrahoittei-siin kehittämishankkeisiin ja haetaan niiden edellyttämää rahoitusta. Jatketaan ja kehitetään maa-hanmuuttajille suunnattuja koulutuksia ja varmistetaan maahanmuuttajien koulu-tuksen rahoitus hakemalla erilaisia valtionavustuksia ja tukia	Osallistutaan vuosittain 1-3 kehittämishankkeeseen. Maahanmuuttajien koulu-tusten osalta mittarina heille suunnatun koulutuksen tun-timäärä vuodessa	31.7.2023 saakka toteutet-tiin Erasmus+ -rahoitteista Vakka-opisto Reaching Eu-rope -hanketta, haettiin ja saatiin OKM:ltä Uusia alkuja -koulutushanke maahan-muuttajille (OKM tuki 79 900 eur) sekä haettiin ja saatiin yht. 10 650 eur opintosete-leitä OPH:lta. Suomen kielen opetusta to-teutui 1 349 tuntia, yhteensä 35 kurssia joilla oli 525 kurs-seille osallistunutta.
--	---	--	--

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kansalaisopiston henkilö-kunnan työhyvinvointi on korkealla tasolla, sekä pää-toiminen henkilöstön että osa-aikaisten työntekijöiden osalta	Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista, mm. tasa-puolisella ja arvostavalla kohtelulla.	Joko opiston omat tai Laiti-lan kaupungin tekemät työ-hyvinvointikyselyt, tavoit-teena koko ajan kehittää henkilöstön hyvinvointia, si-toutumista ja johtamista	Opisto oli mukana huhti-kuussa Laitilan kaupungin tyhy-kyselyssä. Tulokset oli-ivat kohtuullisen hyvät ja tu-losten pohjalta on pohdittu toteutettavat kehittämistoimet yhdessä henkilöstön kanssa.

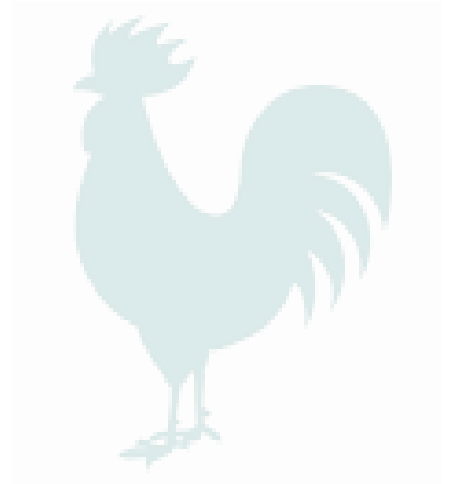
TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Toteutuneiden opetustuntien määrä, Laitila	6 981	7 500	6 867
Toteutuneiden opetustuntien määrä, koko opisto	16 845	17 000	16 620
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), Laitila	18,2 %	20,0 %	17,9 %
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), koko opisto	17,9 %	17,0 %	17,1 %
Nettomenot / opetustunti, Laitila	38,1	30,0	33,6
Nettomenot / opetustunti, koko opisto	40,7	35,0	44,6
Opiskelijamäärä (yksilöt)	5 396	5 400	5 171
Opiskelijamäärä (kursseilla)	12 101	12 500	10 985
Toimipaikat	101	100	100
Opintopiirien määrä	833	820	802

TEHTÄVÄN TALOUS JA TALOUDEN TUNNUSLUKUJA

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	717 587	668 852	0	668 852	746 945	78 093
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	717 587	668 852	0	668 852	746 945	78 093
Menot	-1 510 981	-1 486 264	0	-1 486 264	-1 558 037	-71 773
KL menot	-60 152	-79 343	0	-79 343	-76 491	2 852
Menot yht.	-1 571 132	-1 565 607	0	-1 565 607	-1 634 529	-68 922
Toimintakate	-853 546	-896 755	0	-896 755	-887 584	9 171
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-853 546	-896 755	0	-896 755	-887 584	9 171

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-187,7	-186,3	0,0	-186,3	-193,7	-7,4
Kokonaiskulut €/as	-187,7	-186,3	0,0	-186,3	-193,7	-7,4
Toimintakate €/as	-102,0	-106,7	0,0	-106,7	-105,2	1,5
Tulos €/as	-102,0	-106,7	0,0	-106,7	-105,2	1,5
Verorahoitusosuus	54,3 %	57,3 %	0,0 %	57,3 %	54,3 %	-3,0 %
Osuus toim.kuluista	2,0 %	3,4 %	0,0 %	3,4 %	3,6 %	0,2 %

3. VAKKA-SUOMEN MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA

3.1. Vakka-Suomen musiikkiopisto (Tehtävä 41)

Vastuhenkilö: rehtori Jussi Kauranen

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen musiikkiopiston on ensisijaisesti lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta antava oppilaitos. Vakka-Suomen musiikkiopiston toimialueeseen kuuluvat Kustavi, Laitila, Pyhäranta, Taivassalo, Uusi-kaupunki ja Vehmaa. Vakka-Suomen musiikkiopisto pyrkii olemaan oman toiminta-alueensa merkittävä kulttuurivaikuttaja koulutuksen ja tapahtumien järjestäjänä. Toiminnallaan Vakka-Suomen musiikkiopisto edistää hyvinvointia toiminta-alueellaan.

Vakka-Suomen musiikkiopiston perustehtävä on tarjota monipuolista ja laadukasta musiikkikasvatusta, jolla luodaan edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja elinikäiselle harrastamiselle. Opinnoilla annetaan valmiudet musiikinalan ammatitöihin suuntautuville oppilaille.

Musiikin perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja asetuksen (813/1998) tarkoittaman laajan oppimäärän mukaisesti, ja se pohjautuu Opetushallituksen antamaan määräykseen 2017:12a Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteista.

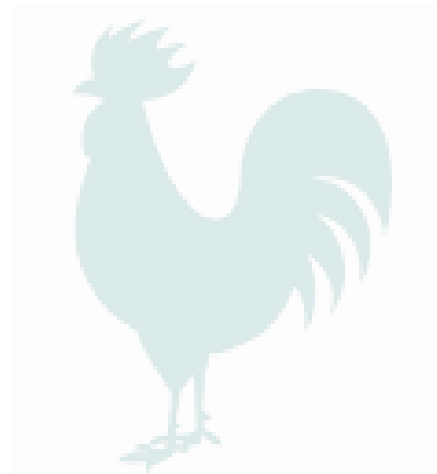
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristömme ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiroitään avoimia ja myönteisiä, jotka rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Oppimisympäristöjemme tarkoituksena on tukea oppilaidemme kasvua ja innostaa heitä oppimiseen. Ne tarjoavat jokaiselle oppilaallemme mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otamme huomioon oppilaidemme tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksemme ulkopuolella tapahtuvan osaamisen karttumisen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden musiikin opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Vakka-Suomen musiikkiopiston talousarvio vuodelle 2023 on laadittu noudattaen Laitilan kaupungin ohjeita ja annettua kehystä. Toiminta on järjestetty siten, että musiikkiopiston oppilaat ovat saaneet tarvitsemansa opetuksen.

Talousvuoden 2023 aikana opetushenkilöstön ammattitaitoa kehitettiin Opetushallituksen rahoittamalla Erilaiset oppilaat-hankkeella, joka toteutui erinomaisesti.

Vakka-Suomen musiikkiopiston opetustuntimäärä on laskusuuntainen, joka johtuu oppilaiden määrän vähenemisestä sekä siitä, että oppilaat jättävät valitsematta ryhmäopetusaineita keskittyen yksilöopetukseen. Vuoden 2023 syyskauden aikana Uudenkaupungin varhaiskasvatuksen yksiköissä jäi muskaritoiminta toteuttamatta. Lisäksi etupainotteisesti tehtiin sopeuttamistoimia lopettamalla kolmen lauluryhmän opetus, joissa pääasiallisesti oli musiikkiopiston ulkopuolisia oppilaita.

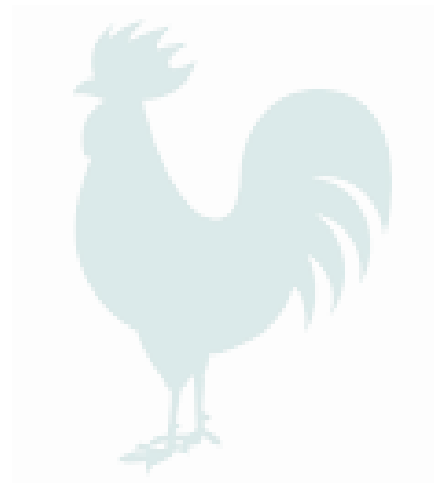
Tulevina vuosina tulee erityisen kriittisesti tarkastella opetuksen järjestämistä huolehtien siitä, että opetuksen monipuolisuus ja laadukkuus säilyvät mahdollisimman korkealla tasolla.

MERKITTÄVIMMÄT SYYT TALOUSARVION YLITTYMISEEN/ALITTUMISEEN

Vakka-Suomen musiikkiopiston talouden toteuma vuonna 2023 on:

MENOT YHTEENSÄ	96,3 %
TULOT YHTEENSÄ	90,3 %
NETTO	99,8 %

Opetuksen järjestämisen osalta talous on alittanut suunnitteluraamin. Syyskaudella 2023 Uudenkaupungin kaupungin varhaiskasvatusyksiköissä annettu varhaisiän musiikkikasvatus on jäänyt toteutumatta, joka on vaikuttanut palkkakustannusten pienemiseen. Lisäksi opetustuntimäärä on laskussa, joka myös vähentää palkkakustannuksia. Talouden sopeuttamista ennakoivina toimenpiteinä syyskauden alusta lähtien päätettiin lopettaa kolme lauluryhmää, joissa oli pääasiallisesti muita kuin taiteen perusopetuksen oppilaita. Musiikkiopiston keskeinen strateginen tavoite on säilyttää opetuksen laaja-alaisuus ja monipuolisuus, joka on onnistuttu säilyttämään.

HENKILÖSTÖ 31.12.2023

OPETTAJAVIRANHALTIJAT	7
PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	10
SIVUTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	3
TÄYTTÄMÄTTÖMÄNÄ OLEVAT VIRAT	3
TOIMISTOSIHTTEERI	1
REHTORI	1
YHTEENSÄ	25

ARVIO SISÄISEN VALVONNAN SEKÄ RISKIENHALLINNAN TOIMIVUUDESTA JA RIITÄVYYDESTÄ

Vakka-Suomen musiikkiopiston sisäinen valvonta on järjestetty Laitilan kaupungin hallintosäännön mukaisesti noudattaen taloushallinnon ohjeita talouden toteutuman seuraamisessa sekä toiminnan valvomisessa. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa Laitilan kaupungin hallintosääntöä sekä sitä koskevaa lainsäädäntöä ja kaikkia niitä sopimuksia, joita toiminnan ylläpitämiseksi on solmittu. Vakka-Suomen musiikkiopisto noudattaa näiden lisäksi taiteen perusopetuksen lainsäädäntöä.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti ja ajantasaisesti. Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle toteutuma tiedotetaan kokousten yhteydessä. Musiikkiopiston lukukausimaksut laskuttaa Laitilan kaupungin talous- ja laskentayksikkö, perinnässä noudatetaan kaupunginhallituksen antamia määräyksiä ja laskutus- ja perintäohjeita.

Laitilan kaupungin sivistystoimen yksiköitä ja toimintoja kattava riskien arviointi on tehty, jossa musiikkiopisto on ollut mukana. Havaituista riskeistä ja epäkohdista on tiedotettu ja toimiin riskien hallitsemiseksi on ryhdytty. Vakka-Suomen musiikkiopistolle on laadittu laajasisältöinen turvallisuusmateriaali. Vakka-Suomen musiikkiopiston henkilöstön työhyvinvointiin on panostettu.

Vakka-Suomen musiikkiopiston johtokunnalle annetaan sen kokouksissa ajankoh-taiskatsaus musiikkiopiston ajankohtaisista asioista. Lisäksi musiikkiopiston toimialu-teen vastuuvirkahenkilöille annetaan kolme kertaa vuodessa alueellisen opistoko-kouksen yhteydessä selvitys musiikkiopistoa koskevista asioista. Musiikkiopiston joh-tokunnan pöytäkirjat toimitetaan edelleen toimialueen ao. toimielimille tiedoksi.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Kestävä ja tasapainoinen talous

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Rahoituspohjan ja tulora-hoituksen tason turvaami-nen	Osakaskuntien maksuosuuk-sien tason varmistaminen ja riittävän ulkopuolisen rahoit-tuksen hakeminen	Tulorahoituksen tasapaino nykyi-sellä tasolla ja ulkopuolisen rahoit-tuksen onnistuminen	Vuosi 2023 jäi opetus-tuntien osalta alle suunnitellun johtuen opetustuntimäärän vä-hentymisestä. Menot jäivät alle suunnitellun. OPH hankeraha oli käy-tössä vuoden 2023 lop-puun asti.

Vastuu ympäristöstä

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Siirtyminen vähitellen kohti paperitonta toimis-toa ja opetusta	Lisätään digitaalisen materiaa-lin käyttöä, kierrättämistä (nuotit ja soittimet) sekä kiin-nitetään huomiota kulutus-kriittisyyteen	Kopiopaperin määrän merkittävä vähentäminen	Kopiopaperin käyttö li-sääntynyt, joka johtuu markkinointimateriaa-lin lisääntyneistä kopio-määristä ja harjoittelun teemavuoden harjoit-teluvihon monistuk-sesta.

Tavallista paremmat peruspalvelut

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Toimia laaja-alaisena mu-siikin oppimiskeskuksena koko toimialueella ja kun-talaisilla on mahdollisuus saada hyvinvointia edistä-viä palveluita	Koulutustarjonnan ja toimin-takulttuurin oivaltava ja inno-vatiivinen kehittäminen	Opetustuntimäärän vakiinnuttami-nen 14000 tuntiin ja tapahtumien määrä koko toimialueella vähintään 40.	Vuoden 2023 toteutu-nut tuntimäärä oli yh-teensä 13 764. Tapah-tumia toimialueella vuonna 2023 yhteensä 51.

Ketterä mukautuminen muutoksiin

<i>Tavoite</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Mittari ja tavoitetaso</i>	<i>Toteutuma</i>
Kehittämisen ja laatutoimin-nan jatkaminen	Hakeudutaan yhteistyöhön seutukunnan muiden musiik-kiopistojen, toimialueen yri-tysten, yhdistysten, osakas-kuntien kulttuuri- ja opetus-toimijoiden sekä seurakuntien kanssa ja osallistutaan erilai-siin kehittämishankkeisiin	Osallistutaan vuosittain 1-2 kehittä-mishankkeeseen	OPH-hanke Erilaiset op-pijat toteutunut suun-nitellusti. Hanke kehitti opettajien kykyä koh-data erilaisia oppilaita.

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, osallisuuden vahvistaminen ja johtamisen kehittämisen	Kehityskeskustelut vuosittain, johtoryhmän säännölliset palaverit ja koulutustilaisuuksiin osallistuminen	Kehityskeskustelujen ja palaverien määrät sekä koulutustapahtumien osallistumismäärä	Kehityskeskustelut toteutuneet 72% (13/18). 9 hengen johtoryhmä kokoontunut joka toinen viikko. Opettajien kokoukset tammi-kuussa, toukokuussa ja elokuussa. OPH-hankkeeseen liittyvät koulutustilaisuudet.

TOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Toteutuneiden opetustuntien määrä: taiteen perusopetus (TPO)	13 764	14 875	14 165
Toteutuneiden opetustuntien määrä: varhaisiän musiikkikasvatus	927	830	1 299
Toteutuneiden opetustuntien määrä: avoin osasto	88	120	210
Opiskelijoiden määrä TPO	289	300	284
Opiskelijoiden määrä varhaisiän musiikkikasvatus	235	200	359
Opiskelijoiden määrä avoin osasto	6	10	10
Hakijoiden määrä	50	70	71
Oppilaaksi hyväksytyjen määrä	50	70	71

TEHTÄVÄN TALOUS

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA						
Tulot	423 851	464 400	0	464 400	419 259	-45 141
KL tulot	0	0	0	0	0	0
Tulot yht.	423 851	464 400	0	464 400	419 259	-45 141
Menot	-1 168 993	-1 204 597	0	-1 204 597	-1 166 925	37 672
KL menot	-48 004	-72 052	0	-72 052	-62 692	9 360
Menot yht.	-1 216 998	-1 276 649	0	-1 276 649	-1 229 617	47 032
Toimintakate	-793 147	-812 249	0	-812 249	-810 358	1 891
Poistot	-10 140	-10 140	0	-10 140	-10 140	0
Netto	-803 287	-822 389	0	-822 389	-820 498	1 891
TUNNUSLUVUT						
Menot yht. €/as	-145,4	-151,9	0,0	-151,9	-145,7	6,2
Kokonaiskulut €/as	-146,6	-153,1	0,0	-153,1	-146,9	6,2
Toimintakate €/as	-94,8	-96,6	0,0	-96,6	-96,0	0,6
Tulos €/as	-96,0	-97,8	0,0	-97,8	-97,2	0,6
Verorahoitusosuus	65,5 %	63,9 %	0,0 %	63,9 %	66,2 %	2,3 %
Osuus toim.kuluista	1,5 %	2,8 %	0,0 %	2,8 %	2,7 %	-0,1 %

4. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.
14 KAUPUNGINHALLITUS							
8110 Kiinteä omaisuus (100 Muut hankkeet)							
107 Maa-alueiden hallinta							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	350 000	350 000	-
Myynnit yht.	0	0	0	0	-23 194	-23 194	-
Investoinnit netto	0	0	0	0	326 806	326 806	-
8145 Arvopaperit (0 Ei luokittelua)							
0 Ei dimensiointia							
Hankinnat yht.	-912	0	0	0	33 152	33 152	-
Myynnit yht.	-1 009	0	0	0	0	0	-
Investoinnit netto	-1 921	0	0	0	33 152	33 152	-
80 INVESTOINNIT							
8100 Investoinnit hallinto (602 Irtain omaisuus)							
731 Henkil.hall.-ohjelman lisäosa							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
766 Kotisivujen uusiminen							
Hankinnat yht.	0	60 000	0	60 000	48 669	-11 331	81 %
Investoinnit netto	0	60 000	0	60 000	48 669	-11 331	81 %
782 Palke 5 purunpoisto							
Hankinnat yht.	0	0	14 000	14 000	0	-14 000	0 %
Investoinnit netto	0	0	14 000	14 000	0	-14 000	0 %
794 Taloushall.järjestelmäud.							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	0	-50 000	0 %
Investoinnit netto	0	50 000	0	50 000	0	-50 000	0 %
805 Office 2021 ja device cal-lis							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	21 190	-3 810	85 %
Investoinnit netto	0	25 000	0	25 000	21 190	-3 810	85 %
808 Varpp. ruokal. koneet ja lai							
Hankinnat yht.	0	84 000	0	84 000	20 615	-63 385	25 %
Investoinnit netto	0	84 000	0	84 000	20 615	-63 385	25 %
809 Varpeen ruokasalin kalustus							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	17 597	-2 403	88 %
Investoinnit netto	0	20 000	0	20 000	17 597	-2 403	88 %
810 Sähköinen pitkäaikaistaltiointi							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	22 308	-27 692	45 %
Investoinnit netto	0	50 000	0	50 000	22 308	-27 692	45 %
815 Mirjaminpuisto, parvekelasit							
Hankinnat yht.	0	0	22 078	22 078	22 078	0	100 %
Investoinnit netto				22 078	22 078	0	100 %
819 Renault Trafic-p-auto Palke 5							
Hankinnat yht.	0	0	11 100	11 100	11 694	594	105 %
Investoinnit netto				11 100	11 694	594	105 %
8100 Investoinnit hallinto (603 Kiinteä omaisuus)							
701 Maanhankinta ja lunastukset							
Hankinnat yht.	1 120	200 000	0	200 000	7 217	-192 783	4 %
Investoinnit netto				200 000	7 217	-192 783	4 %
8200 Investoinnit sivistystoimi (600 Talonrakennus)							
765 Kyläk. tekn.työn purunpoisto							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	10 117	10 117	-
Investoinnit netto				0	10 117	10 117	-
8200 Investoinnit sivistystoimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
659 Laitilan pesäpallokatsomo							
Hankinnat yht.	6 235	130 000	0	130 000	34 564	-95 436	27 %

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				130 000	34 564	-95 436	27 %
714 Skeittiparkki							
Hankinnat yht.	645	200 000	0	200 000	0	-200 000	0 %
Investoinnit netto				200 000	0	-200 000	0 %
748 Kauppilan umpipiha-perusnäyt							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	0	-50 000	0 %
Investoinnit netto				50 000	0	-50 000	0 %
8200 Investoinnit sivistystoimi (602 Irtain omaisuus)							
799 Huoltoauto Liikuntatoimi							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	23 976	-1 024	96 %
Investoinnit netto				25 000	23 976	-1 024	96 %
801 Kappelimäen koulun kalustoh.							
Hankinnat yht.	0	39 500	0	39 500	39 418	-82	100 %
Investoinnit netto				39 500	39 418	-82	100 %
802 Kappelimäen vanh. koul av-lai							
Hankinnat yht.	0	54 000	0	54 000	54 000	0	100 %
Investoinnit netto				54 000	54 000	0	100 %
803 Kyläkoulujen av- ja it-hank.							
Hankinnat yht.	0	37 000	0	37 000	38 640	1 640	104 %
Investoinnit netto				37 000	38 640	1 640	104 %
804 Lukion kalustehankinnat							
Hankinnat yht.	0	40 000	0	40 000	39 989	-11	100 %
Investoinnit netto				40 000	39 989	-11	100 %
806 Varppeen koulun kalustohank.							
Hankinnat yht.	0	26 000	0	26 000	25 753	-247	99 %
Investoinnit netto				26 000	25 753	-247	99 %
807 Varppeen k.salın äänentoisto							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	0	-30 000	0 %
Investoinnit netto				30 000	0	-30 000	0 %
818 Painimatto							
Hankinnat yht.	0	0	11 000	11 000	10 950	-50	100 %
Investoinnit netto				11 000	10 950	-50	100 %
8400 Investoinnit tekninen toimi (600 Talonrakennus)							
615 Urheilutalon peruskorj.vaihe 1							
Hankinnat yht.	50 512	400 000	700 000	1 100 000	1 044 069	-55 931	95 %
Investoinnit netto				1 100 000	1 044 069	-55 931	95 %
616 Kaupungintalon IV ja valv.v.4							
Hankinnat yht.	583 502	0	0	0	-2 258	-2 258	-
Investoinnit netto				0	-2 258	-2 258	-
617 Matikan alueen huoltorakennus							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto				20 000	0	-20 000	0 %
620 Kappelimäen piha-alueet							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	29 742	4 742	119 %
Investoinnit netto				25 000	29 742	4 742	119 %
621 Kodjalan koulun julkisivu							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	40 873	10 873	136 %
Investoinnit netto				30 000	40 873	10 873	136 %
622 Untamalan koulun julkisivu							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	30 793	793	103 %
Investoinnit netto				30 000	30 793	793	103 %
628 Varppeen ruokalan peruskorj.							
Hankinnat yht.	430 719	850 000	350 000	1 200 000	1 100 691	-99 309	92 %
Investoinnit netto				1 200 000	1 100 691	-99 309	92 %
632 Varppeen koulun salın katto							
Hankinnat yht.	0	100 000	45 000	145 000	137 697	-7 303	95 %
Investoinnit netto				145 000	137 697	-7 303	95 %
635 Heinikkalan navetan pk							
Hankinnat yht.	6 234	0	0	0	-6 233	-6 233	-

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				0	-6 233	-6 233	-
740 Kodjalan k. lukitusjärjestelmä							
Hankinnat yht.	0	15 000	0	15 000	11 833	-3 167	79 %
Investoinnit netto				15 000	11 833	-3 167	79 %
744 Mustaj.rantasaunan esteettömyys							
Hankinnat yht.	0	70 000	0	70 000	5 056	-64 945	7 %
Investoinnit netto				70 000	5 056	-64 945	7 %
765 Kyläk. tekn.työn purunpoisto							
Hankinnat yht.	15 602	25 000	25 000	50 000	0	-50 000	0 %
Investoinnit netto				50 000	0	-50 000	0 %
770 Itäkulman monitoimikenttä							
Hankinnat yht.	0	33 500	0	33 500	14 070	-19 430	42 %
Investoinnit netto				33 500	14 070	-19 430	42 %
773 Lukion sisäväliovien uusinta							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	23 813	-1 187	95 %
Investoinnit netto				25 000	23 813	-1 187	95 %
775 Suontaan v.rak.julkisivun uu							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	31 774	1 774	106 %
Investoinnit netto				30 000	31 774	1 774	106 %
783 Varavoimakone kaupungintalo							
Hankinnat yht.	0	70 000	0	70 000	468	-69 532	1 %
Investoinnit netto				70 000	468	-69 532	1 %
813 Winnovan uudisrak. suun.							
Hankinnat yht.	360	20 000	0	20 000	-360	-20 360	-2 %
Investoinnit netto				20 000	-360	-20 360	-2 %
8400 Investoinnit tekninen toimi (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
637 Laessaari kunn.tekn. rakentam.							
Hankinnat yht.	41 354	175 000	100 000	275 000	389 520	114 520	142 %
Investoinnit netto				275 000	389 520	114 520	142 %
640 Hallitie ja -polku rak.							
Hankinnat yht.	19 642	60 000	90 000	150 000	157 074	7 074	105 %
Investoinnit netto				150 000	157 074	7 074	105 %
641 Samppanummen katujen peruskunn							
Hankinnat yht.	194 510	450 000	0	450 000	299 340	-150 660	67 %
Investoinnit netto				450 000	299 340	-150 660	67 %
642 Kotoharju asemakaavalaajennus							
Hankinnat yht.	695	10 000	0	10 000	15 842	5 842	158 %
Investoinnit netto				10 000	15 842	5 842	158 %
643 Pienet korjauskohteet							
Hankinnat yht.	6 900	0	0	0	-154	-154	-
Investoinnit netto				0	-154	-154	-
644 Koulutien alkupään ja Kananpol							
Hankinnat yht.	0	100 000	0	100 000	15 840	-84 160	16 %
Investoinnit netto				100 000	15 840	-84 160	16 %
647 Kodjala asemakaava-alue rak.							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	2 079	-7 921	21 %
Investoinnit netto				10 000	2 079	-7 921	21 %
649 Päällystysohjelman mukaiset							
Hankinnat yht.	207 718	250 000	0	250 000	347 921	97 921	139 %
Investoinnit netto				250 000	347 921	97 921	139 %
650 Hulevesijärjest. täyd. ja ku							
Hankinnat yht.	65 713	60 000	0	60 000	79 782	19 782	133 %
Investoinnit netto				60 000	79 782	19 782	133 %
651 Katuvalojen saneeraus							
Hankinnat yht.	213 164	200 000	0	200 000	183 614	-16 386	92 %
Investoinnit netto				200 000	183 614	-16 386	92 %
746 Vihtorinkadun kunnostus							
Hankinnat yht.	3 926	100 000	0	100 000	107 621	7 621	108 %

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				100 000	107 621	7 621	108 %
747 Keskustan maisemakuvan paran							
Hankinnat yht.	23 325	70 000	0	70 000	48 296	-21 704	69 %
Investoinnit netto				70 000	48 296	-21 704	69 %
764 Varppee lähiliikuntapaikka							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	12 225	2 225	122 %
Investoinnit netto				10 000	12 225	2 225	122 %
784 Paimenkujan parantamisurakka							
Hankinnat yht.	0	50 000	0	50 000	29 172	-20 828	58 %
Investoinnit netto				50 000	29 172	-20 828	58 %
785 Liikennemerkkien uudistaminen							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	33 053	3 053	110 %
Investoinnit netto				30 000	33 053	3 053	110 %
786 Anttilantalon kevyenliik. väy							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	9 519	-20 481	32 %
Investoinnit netto				30 000	9 519	-20 481	32 %
812 Perheentuvantien parantaminen							
Hankinnat yht.	0	100 000	0	100 000	48 894	-51 106	49 %
Investoinnit netto				100 000	48 894	-51 106	49 %
814 Kotoharjun kevytväylän suunnit							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	11 263	1 263	113 %
Investoinnit netto				10 000	11 263	1 263	113 %
8400 Investoinnit tekninen toimi (602 Irtain omaisuus)							
772 Kappelimäki k.dieettilinjasto							
Hankinnat yht.	0	27 000	0	27 000	39 127	12 127	145 %
Investoinnit netto				27 000	39 127	12 127	145 %
774 Kappelimäen v.k.ulko-ovet ja k							
Hankinnat yht.	0	25 000	0	25 000	16 202	-8 798	65 %
Investoinnit netto				25 000	16 202	-8 798	65 %
782 Palke 5 purunpoisto							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	0	-30 000	0 %
Investoinnit netto				30 000	0	-30 000	0 %
795 Sähköautojen latauspiste 1							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	30 638	638	102 %
Investoinnit netto				30 000	30 638	638	102 %
798 Kuormaaja Tekninen							
Hankinnat yht.	0	85 000	0	85 000	88 706	3 706	104 %
Investoinnit netto				85 000	88 706	3 706	104 %
800 Apilaniityn keitt. yhd.uuni							
Hankinnat yht.	0	19 000	0	19 000	19 746	746	104 %
Investoinnit netto				19 000	19 746	746	104 %
808 Varpp. ruokal. koneet ja lai							
Hankinnat yht.	0	0	0	0	72 184	72 184	-
Investoinnit netto				0	72 184	72 184	-
816 Paikkatieto-ohjelma							
Hankinnat yht.	0	0	90 000	90 000	0	-90 000	0 %
Investoinnit netto				90 000	0	-90 000	0 %
8500 Investoinnit vesihuoltolaitos (601 Julkinen käyttöomaisuus)							
664 Vesijohtoverkoston saneer.							
Hankinnat yht.	170 413	200 000	0	200 000	252 272	52 272	126 %
Investoinnit netto				200 000	252 272	52 272	126 %
666 Vesijohtoverkosto Laessaari							
Hankinnat yht.	0	50 000	50 000	100 000	54 749	-45 251	55 %
Investoinnit netto				100 000	54 749	-45 251	55 %
667 Vesijohtoverkosto Kotoharju							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	2 158	-7 842	22 %
Investoinnit netto				10 000	2 158	-7 842	22 %
669 Viemäriverkoston saneeraukset							
Hankinnat yht.	122 148	200 000	0	200 000	210 649	10 649	105 %

	TP 2022	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.
Investoinnit netto				200 000	210 649	10 649	105 %
670 Jätevesipumppaamoiden san.							
Hankinnat yht.	0	60 000	0	60 000	6 561	-53 439	11 %
Investoinnit netto				60 000	6 561	-53 439	11 %
672 Viemäriverkosto Laessaari							
Hankinnat yht.	0	50 000	50 000	100 000	38 465	-61 535	38 %
Investoinnit netto				100 000	38 465	-61 535	38 %
673 Viemäriverkoston Kotoharju							
Hankinnat yht.	0	10 000	0	10 000	2 158	-7 842	22 %
Investoinnit netto				10 000	2 158	-7 842	22 %
749 Viemäriverkosto Kovero							
Hankinnat yht.	59 732	300 000	0	300 000	151 312	-148 688	50 %
Investoinnit netto				300 000	151 312	-148 688	50 %
791 Vedenkäs.laitosten alavesisäil							
Hankinnat yht.	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	0 %
Investoinnit netto				20 000	0	-20 000	0 %
8500 Investoinnit vesihuoltolaitos (602 Irtain omaisuus)							
790 Varavoimakoneet Vesilaitos							
Hankinnat yht.	0	26 000	0	26 000	22 200	-3 800	85 %
Investoinnit netto				26 000	22 200	-3 800	85 %
797 Pakettiauto ja peräk. Vesilai							
Hankinnat yht.	0	30 000	0	30 000	35 043	5 043	117 %
Investoinnit netto				30 000	35 043	5 043	117 %
INVESTOINTIOSA YHT.							
Hankinnat yht.	4 206 691	5 771 000	1 558 178	7 329 178	6 127 026	- 1 202 152	83,6 %
Avustukset yht.	-	-	-	-	-	-	-
Myynnit yht.	- 221 172	-	-	-	23 194	23 194	-
Investoinnit netto	3 985 520	5 771 000	1 558 178	7 329 178	6 103 832	- 1 225 346	83,3 %